

Nr 2.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.; given Stockholms slott den 2 januari 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Viktor Larsson.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 2 januari 1925.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, HANSSON, LINDERS, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

Departementschefen, statsrådet Larsson anför:

Ordnandet av kvinnliga befattningshavares avlöningsförhållanden.

På föredragning av chefen för finansdepartementet har Kungl. Maj:t den 31 december 1924 beslutat framlägga förslag angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden (se statsverkspropositionen: »Utgifterna. För flera huvudtitlar gemensamma frågor»). Förslaget i fråga innebär en lösning av de lönespörsmål, som uppkommit i samband med frågan om behörighet för kvinna att innehava statstjänst och annat allmänt uppdrag. I nyssnämnda sammanhang framlägges för

Bihang till riksdagens protokoll 1925. 1 saml. 2 häft. (Nr 2.)

slag till de ändringar i avlöningsreglementet den 22 juni 1921 (nr 451) för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, vilka betingas av löneförslagets godkännande för allmänna civilförvaltningens del.

Såsom av bemälda departementschef antytts, erfordras för löneförslagets genomförande vid kommunikationsverken, att motsvarande ändringar vidtagas i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk. Vidare torde, i anslutning till vad som härutinnan föreslagits för allmänna civilförvaltningens vidkommande, hemställan böra göras till riksdagen om bemyndigande för Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som må finnas erforderliga för reglerande av de kvinnliga befattningshavarnas vid kommunikationsverken övergång på den nya lönestaten.

Jag lär icke behöva redogöra för förslaget i lönefrågan. I sådant hänseende tillåter jag mig allenast hänvisa till vad chefen för finansdepartementet i ärendet anfört. Jag anhåller emellertid få upptaga till behandling några detaljspörsmål, som sammanhånga med kvinnolönefrågans lösning vid kommunikationsverken.

Tjänsteförteckningen till kommunikationsverkens avlöningsreglemente.

Enligt förslaget skulle den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänsteförteckningen i samband med den nya ordningens ikraftträdande uteslutas ur reglementet samt de i förteckningen intagna uppgifterna meddelas i annan ordning. Denna anordning grundar sig på ett i betänkande den 8 november 1923 angående revision av gällande avlöningsbestämmelser framlagt förslag. Fråga uppstår då, huruvida en motsvarande anordning bör träffas jämväl vad angår kommunikationsverkens avlöningsreglemente.

Såsom motiv för slopandet av den vid avlöningsreglementet för allmänna civilförvaltningen fogade tjänsteförteckningen har i nyssnämnda betänkande anförts, att tjänsteförteckningen i fråga icke syntes vara till stor nytta, helst förteckningen ej upptog antalet olika befattningar vid verken. Härtill komme, att den med sin nuvarande uppställning ofta behövde undergå förändringar. De i tjänsteförteckningen förekommande uppgifter, kompletterade med antalet befattningar av olika slag, förekomme ock i de särskilda tjänsteförteckningar, som i samband med beslut om staterna av Kungl. Maj:t fastställdes för vederbörande verk. Då dessa särskilda tjänsteförteckningar i för varje år reviderat skick återgaves i den av statskontoret utgivna statsliggaren, syntes de bliva så allmänt tillgängliga, att något behov av en vid avlöningsreglementet fogad tjänsteförteckning icke förefunnes.

I yttranden över nyssberörda betänkande hava vattenfallsstyrelsen och kommunikationsverkens lönenämnd upptagit ifrågakvarande detaljspörsmål till behandling. Härvid har vattenfallsstyrelsen framhållit, att då riks-

dagen icke fastställde några stater för kommunikationsverken, den vid kommunikationsverkens avlöningsreglemente fogade tjänsteförteckningen borde bibehållas, även om motsvarande förteckning för allmänna civilförvaltningen komme att uteslutas ur avlöningsreglementet. Lönenämnden har uttalat, att det ur handläggningssynpunkt måste betraktas såsom en given fördel att hava befattningarna ordnade inom respektive lönegrader och i omedelbar anslutning till avlöningsreglementet. Sålunda vore det exempelvis synnerligen ofta av vikt att, vid behandlingen av frågor, vilka föranledde till jämförelser i lönehänseende mellan särskilda befattningar m. m., kunna erhålla en omedelbar överblick över förhållandena på detta område vid de olika verken.

I detta sammanhang torde böra omförmälas, att järnvägsstyrelsen i sitt yttrande över 1921 års lönekommittés betänkande meddelat, att statens järnvägars befälsförbund i en till styrelsen ingiven framställning framlagt förslag till ändring av vissa tjänstetitlar. Enligt förbundets förslag skulle, bland annat, manlig bokhållare förändras till byråassistent, förste bokhållare till kontrollör, förste telegrafist till telegrafinspektör, byråassistent till underinspektör och kontrollör till uppbördsinspektör. För egen del har järnvägsstyrelsen anfört, att styrelsen på frågans dåvarande ståndpunkt, innan de av frågan berörda befattningshavarna mera allmänt uttalat sig i ämnet och innan härvidlag erforderligt samarbete med övriga verk ägt rum, icke vore beredd att fatta definitiv ståndpunkt i titelfrågan samt att styrelsen ansåge det lämpligast, att man inskränkte sig till att preliminärt i löneskalan införa de ändrade benämningar, som vore oundgängligen nödvändiga.

Sedermera har berörda personalsammanslutning i anledning av en inom finansdepartementet utarbetad promemoria i lönefrågan till Kungl. Maj:t inkommit med en den 15 november 1924 dagtecknad skrift i ärendet, däri förebragts närmare motiv för en förändring av tjänstetiteln särskilt för manlig bokhållare och förste telegrafist.

De motiv, som anförts för borttagande av tjänsteförteckningen i avlöningsreglementet för statsdepartement m. fl. verk, kunna enligt mitt förmenande icke i samma omfattning åberopas till stöd för en motsvarande åtgärd i fråga om kommunikationsverkens avlöningsreglemente. Det må i sådant hänseende erinras, att riksdagen för kommunikationsverken ej fastställer stater eller antalet befattningar, tillhörande nuvarande 1—12 lönegraderna. Kommunikationsverkens personalstater upptagas ej heller i den av statskontoret upprättade statsliggaren. Ett uteslutande av tjänsteförteckningen ur kommunikationsverkens avlöningsreglemente skulle därför nödvändiggöra, att de i förteckningen intagna uppgifterna i annan ordning gjordes tillgängliga. Härtill kommer, att kommunikationsverkens tjänsteförteckning genom sin uppställning giver en möjligast klar och lättåtkomlig översikt över de vid kommunikationsverken förefintliga talrika befattningarnas placering i

*Departements-
chefen.*

lönegrad. I likhet med vattenfallsstyrelsen och lönenämnden har jag därför icke funnit anledning föreligga att föreslå ett uteslutande av tjänsteförteckningen ur kommunikationsverkens avlöningsreglemente. En följd härav blir, att någon ändring av 8 § i avlöningsreglementet, på sätt föreslagits i fråga om allmänna civilförvaltningens reglemente, icke erfordras för kommunikationsverkens vidkommande.

Ett godkännande för kommunikationsverkens del av det utav chefen för finansdepartementet framlagda förslaget angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas lönefråga påkallar emellertid vissa ändringar i kommunikationsverkens avlöningsreglemente och tjänsteförteckning. Dessa ändringar föranledas huvudsakligen av den i förslaget innefattade åtgärden att borttaga den nuvarande kvinnliga löneplanen och i samband därmed överflytta de kvinnliga befattningarna till den nya gemensamma löneplanen samt av de förändringar i lönegrads- och tjänstebeteckning, som därav blivit en följd. I 12 § 3 mom. och 36 § avlöningsreglementet, vilka lagrum nu avse det förra endast vissa manliga och det senare vissa kvinnliga befattningshavare, torde sådan ändring böra ske, att lagrummen bliva tillämpliga å såväl manliga som kvinnliga tjänstemän.

De vid statens järnvägar nu förekommande beteckningarna bokhållare och förste telegrafist lära numera icke svara mot de arbetsuppgifter, som i allmänhet åligga innehavare av befattningarna i fråga. Jag har därför ingen erinran att göra mot förslaget att överflytta benämningen byråassistent på den nuvarande manliga bokhållarbefattningen samt att den nuvarande byråassistentbefattningen erhåller beteckningen underinspektör. Ej heller finner jag anledning att motsätta mig förste telegrafisttitelns utbytande mot titeln telegrafinspektör, vilken senare benämning tidigare vid statens järnvägar burits av befattningshavare med delvis samma arbetsuppgifter som förste telegrafist. En given följd av bokhållartitelns förändring till byråassistent blir enligt mitt förmenande, att förste bokhållarbefattningen bör namnändras till förste byråassistent. Vad särskilt angår den nya benämningen underinspektör, torde densamma väl överensstämja med de göromål, innehavare av den nuvarande byråassistentbefattningen hava till åliggande.

Förändringen av den manliga bokhållartiteln vid statens järnvägar har jag ansett böra medföra motsvarande förändring av beteckningen å ifrågasvarande befattning vid statens vattenfallsverk. Då de kvinnliga kassörsbefattningarna vid telegrafverket och statens vattenfallsverk nu äro avsedda att inflyttas å den för manliga och kvinnliga befattningshavare gemensamma löneplanen under beteckningen kassör och den i nuvarande 13:e lönegraden hos vattenfallsverket befintliga manliga kassören erhållit beteckningen förste kassör, har det ansetts lämpligt, att den hos järnvägsstyrelsen anställda kassören i likhet med telegrafstyrelsens kassör benämnes huvudkassör.

Kvinnliga
postmästar-
tarbe-
fattning-
gar.

Såsom framgår av chefens för finansdepartementet yttrande till statsrådsprotokollet vid anmälan förberörda dag av frågan om ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden skulle, i avvaktan på den pågående

utredningen angående postkontorens klassificering och vad därmed äger sammanhang, de i 7:e och 8:e kvinnliga lönegraderna placerade postmästarbefattningarna av klass 4 resp. klass 3 icke nu inplaceras å den nya gemensamma löneplanen; och syntes den för närvarande enda ordinarie kvinnliga postmästaren böra i anledning härav tillsvidare uppföras å övergångsstat.

Jag torde här icke behöva lämna någon redogörelse för ifrågavarande förslag, utan får jag i sådant hänseende hänvisa till vad chefen för finansdepartementet anfört i sitt yttrande till statsrådsprotokollet i ärendet. *Departements-
chefen.*

Erinras må i detta sammanhang, att Kungl. Maj:t genom beslut den 30 juni 1920 förordnat, att postmästartjänster skola vid inträffande vakanser tillsvidare tillsättas allenast på förordnande. Vid sådant förhållande skulle någon postmästartjänst tillsvidare icke komma att besättas med kvinna såsom ordinarie innehavare.

Vad nu särskilt angår den enda ordinarie kvinnliga innehavaren av postmästartjänst, nämligen postmästaren av klass 4 i Båstad, Hedda Helena Rosengren, skulle alltså en sådan provisorisk anordning träffas, att Rosengren tillsvidare uppföres å övergångsstat med åtnjutande av de nu å ordinarie stat bestämda löneförmånerna.

Därest det av chefen för finansdepartementet framlagda förslaget angående ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas lönefråga vinner bifall, uppstår ock fråga, vilken avlöning bör under förordnande å postmästarbefattning av klass 3 eller klass 4 tillgodonjutas av sådan ordinarie kvinnlig befattningshavare vid postverket, som övergått på den nya lönestaten. Härom torde Kungl. Maj:t få meddela erforderliga föreskrifter i samband med övriga övergångsbestämmelser.

Uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster i 15:e lönegraden vid kommunikationsverkens styrelser.

På föredragning av chefen för finansdepartementet har Kungl. Maj:t den 31 december 1924 beslutat för innevarande års riksdag framlägga förslag om uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster, vilka enligt avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, äro placerade i 15:e lönegraden och som tidigare tillhört den s. k. andra normalgraden. Detta förslag grundar sig på ett av allmänna civilförvaltningens lönenämnd den 9 november 1923 avgivet utlåtande med förslag i ämnet.

Med anledning av därom gjord framställning har Kungl. Maj:t genom beslut den 18 juli 1924 anbefallt kommunikationsverkens lönenämnd att verkställa motsvarande utredning angående uppflyttning i lönegrad av sådana befattningar inom generalpoststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen

och vattenfallsstyrelsen, vilka enligt avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid dessa verk hänförts till 15:e lönegraden.

Med skrivelse den 2 oktober 1924 har kommunikationsverkens lönenämnd framlagt utredning och förslag i ämnet samt därvid överlämnat från kommunikationsverkens styrelser införskaffad utredning rörande dels de kompetensfordringar, som äro stadgade eller eljest pläga tillämpas beträffande de inom dessa styrelser förefintliga tjänster av 15:e lönegraden, dels ock de tjänsteåligganden, som enligt givna föreskrifter eller eljest tillämpad praxis ankomma på innehavare av de särskilda tjänsterna.

Över lönenämndens ifrågavarande förslag, vilket torde få såsom bilaga 2 fogas till statsrådsprotokollet, hava infortrade utlåtanden avgivits av generalpoststyrelsen den 4 november 1924, telegrafstyrelsen den 15 oktober 1924, järnvägsstyrelsen den 30 oktober 1924 och vattenfallsstyrelsen den 11 december 1924.

Allmänna
syn-
punkter.

I fråga om de allmänna riktlinjer, som legat till grund för Kungl. Maj:ts förenämnda förslag beträffande den allmänna civilförvaltningen, har närmare redogörelse lämnats av chefen för finansdepartementet. Beträffande spörsmålet huruvida en befattning borde komma i fråga till uppflyttning i lönegrad eller icke har bemälda departementschef därvid ej funnit skäl till erinran mot de fordringar härutinnan, som av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställts i dess ovanberörda utlåtande den 9 november 1923. Enligt denna lönenämnds mening borde i sådant avseende fordras, att de uppgifter, vilka vore förenade med befattningen, i viss mån närmade sig dem, som eljest tillkomme en byrådirektör. Härvid syntes särskilt avseende böra fästas vid det förhållandet, huruvida med en befattning vore förenad föredragningsskyldighet med ledamots ansvar i vederbörande verksstyrelse. Förekomme en dylik skyldighet i större omfattning och beträffande ärenden av mera krävande art, kunde i allmänhet tjänsten antagas vara av beskaffenhet att böra hänföras till den högre lönegraden. Enahanda syntes ock vara förhållandet i fråga om tjänst, med vilken vore förenad föreståndarskap direkt under verkschefen för en mera betydande avdelning av verket, dock under förutsättning tillika, att för tjänstens behöriga skötande måste fordras högre teoretisk utbildning, i allmänhet grundad på specialstudier. En dylik högre tjänsteställning ansåges även undantagsvis befogad för vissa tjänster, vilka visserligen icke kunde hänföras till någon av nyss antydda kategorier, men dock med hänsyn till särskilda kvalifikationer och krävande arbetsuppgifter vore att anse såsom fullt jämförliga med sådana tjänster, som ovan nämnts.

Kommunikationsverkens lönenämnd framhåller nu, att lönenämnden vid den anbefallda utredningen icke ansett det påkallat att till behandling upptaga det principiella och i övervägande grad organisatoriska spörsmålet om förändring av vissa sekreterartjänster till förste sekreterarbefattningar. Lönenämnden hade i stället funnit det mest överensstämmande såväl med det erhållna uppdraget som med nödvändigheten att under nuvarande tidsläge

iakttaga största försiktighet i fråga om höjning i lönegrad och tjänsteställning av befintliga befattningar att allenast undersöka, huruvida anledning förefunnnes att, utan förändring av tjänsterna i organisatoriskt eller annat hänseende, uppflytta några av de nu i 15:e lönegraden vid kommunikationsverken förefintliga befattningarna till närmast högre eller 16:e lönegraden. Såvitt lönenämnden kunde bedöma, föreläge ur kommunikationsverkens synpunkt icke för närvarande något oavvisligt behov att beträffande de tjänster, varom nu vore fråga, annat än undantagsvis rubba det vid den senaste löne-regleringen fastställda förhållandet i lönehänseende mellan befattningarna. Med hänsyn till de svårberäkneliga konsekvenser i form av löneförbättringsanspråk från andra och större befattningsgrupper, som även en uppflyttning i lönegrad av ett fåtal tjänster kunde medföra, borde synnerligast under nu rådande statekonomiska konjunkturer största försiktighet iakttagas i fråga om sådana löneuppflyttningskrav, som väl ur vissa teoretiska eller allmänna förvaltningssynpunkter kunde anses befogade eller åtminstone försvarliga, men som knappast kunde anses framsprungna ur ett verkligt behov att inom det arbetsområde, varom i varje särskilt fall närmast vore fråga, avhjälpa orättvisor eller undanskaffa hinder för arbetets behöriga bedrivande. På grund härav har lönenämnden icke funnit sig böra förorda en uppflyttning av tjänster inom 15:e lönegraden vid kommunikationsverken i den omfattning, de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlinjerna innebära, utan har lönenämnden ansett sig huvudsakligen böra taga hänsyn till förhållandena vid enbart kommunikationsverken och sålunda föreslå en uppflyttning av tjänster allenast i sådana fall, då särskilda tjänstgöringsförhållanden och det med vederbörande befattning förenade arbetet och ansvaret i och för sig till fullo kunna anses motivera en dylik åtgärd. Då emellertid lönenämnden icke förbisett, att ett tillämpande av de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlinjerna skulle hava till följd en uppflyttning även av en del andra befattningar än dem, kommunikationsverkens lönenämnd hade för avsikt att föreslå till dylik uppflyttning, har lönenämnden ansett sig böra uttala sig angående de befattningar, som syntes lönenämnden uppfylla de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda fordringarna för tjänstens hänförande till 16:e lönegraden.

För allmänna civilförvaltningens del har i samband med förevarande undersökning ej ansetts böra behandlas det mera organisatoriska spørsmålet om förändring av vissa sekreterartjänster till förste sekreterarbefattningar. Även för kommunikationsverkens vidkommande torde med hänsyn härtill förslaget böra begränsas att omfatta endast frågan om uppflyttning av vissa befattningar i 15:e lönegraden till 16:e lönegraden.

Vid avgivande av förslag beträffande denna fråga har kommunikationsverkens lönenämnd, såsom nyss angivits, icke ansett sig böra följa de förut omförmälda, av allmänna civilförvaltningens lönenämnd föreslagna och av Kungl. Maj:t för sistnämnda förvaltning godkända riktlinjerna rörande upp-

*Departements-
chefen.*

flyttning till 16:e lönegraden av vissa tjänster. Anledningen härtill har varit en strävan att med hänsyn till konsekvenser och rådande tidsläge iakttaga varsamhet i fråga om rubbningar i det sedan några år tillbaka gällande lönesystemet vid kommunikationsverken. Enligt vad jag i det följande får tillfälle att närmare angiva, skulle en tillämpning för kommunikationsverkens vidkommande av de principer, som följts beträffande den allmänna civilförvaltningen, medföra uppflyttning i 16:e lönegraden, utöver vad kommunikationsverkens lönenämnd föreslagit, av endast ett fåtal tjänster, vilka äro fullt likartade eller jämförliga med befattningar inom allmänna civilförvaltningen, som föreslagits till sådan uppflyttning. Såvitt jag kunnat finna, äro ej några konsekvenser av praktisk betydelse att befara vid en eventuell uppflyttning även av nu äsyftade befattningar. Då det ej synes med rättvisa och billighet förenligt, att kommunikationsverkens styrelser i förevarande hänseende försättas i en sämre ställning än verken inom allmänna civilförvaltningen, har jag ansett mig böra vid prövningen av föreliggande fråga följa samma grunder, som tillämpats beträffande den allmänna civilförvaltningen. Att härvid försiktighet bör iakttagas och uppflyttning sålunda ske endast i fall, där verkligt vägande skäl därtill äro för handen, finner jag själfvallet.

Jag övergår nu till en redogörelse för lönenämndens förslag beträffande de olika verksstyrelserna samt de däröver av respektive styrelser avgivna yttrandena ävensom övriga i ärendet inkomna framställningar, och kommer jag att därefter angiva min egen ståndpunkt till de framlagda förslagen.

General-
post-
styrelsen.

Inom generalpoststyrelsen finnas för närvarande tretton befattningshavare inom 15:e lönegraden, nämligen sju sekreterare, en kamrer, två intendenten och tre förste aktuarier. Av dessa befattningar har lönenämnden på anförda skäl föreslagit, att sekreteraren för personalärenden å första byrån, sekreteraren för internationella ärenden å tredje byrån samt sekreteraren å fjärde byrån skulle uppflyttas till 16:e lönegraden, varjämte lönenämnden ansett, att, därest de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda principerna skulle tillämpas vid kommunikationsverken, jämväl sekreteraren för trafikärenden å första byrån borde ifrågakomma till uppflyttning i nämnda lönegrad.

En reservant inom lönenämnden har ansett, att sekreteraren för trafikärenden å första byrån bort föreslås till uppflyttning i 16:e lönegraden, och två reservanter hålla före, att till samma lönegrad jämväl borde hänföras den förste aktuarie, som förestår statistiska kontoret.

Generalpoststyrelsen framhåller, att sekreterarna hos styrelsen i allmänhet innehade mera krävande befattningar än sekreterare i andra verk och att deras befattningar i själva verket närmade sig byrådirektörsbefattningar. Att en sådan ställning måst tilldelas sekreterarna berodde därpå, att antalet byråchefer, som handlade andra ärenden än postsparbanksärenden, nu vore detsamma som för fyrtio år sedan, oaktat postverket under denna tid utvecklats oerhört.

Beträffande särskilt sekreteraren för trafikärenden å första byrån an-

för styrelsen, att byråchefen å nämnda byrå måste ägna större delen av sin tid och arbetskraft åt handläggningen av personalärenden samt att till följd därav handläggningen av de ofta vidlyftiga och tidsödande trafikärendena i större utsträckning än eljest varit nödigt måst överlätas åt bemälda sekreterare. I detta sammanhang erinrar styrelsen, att Kungl. Maj:tt efter framställning av styrelsen år 1918 för riksdagen framlagt förslag om inrättande av en särskild trafikbyrå och i samband därmed av ett nytt byråchefsämbete, men att detta förslag icke vann riksdagens bifall. Vidare hade styrelsen år 1921 föreslagit ifrågakarande sekreterartjänsts utbytande mot en byrådirektörsbefattning, men fann sig departementschefen i proposition nr 195 till 1922 års riksdag, ehuru bärande skäl förebragts, ej då böra förorda förslag i ämnet till riksdagen. I fråga om sekreteraren för reglementsärenden å tredje byrån framhåller styrelsen, att, då vederbörande byråchef icke i varje detalj kunde följa arbetet med författandet och vidmakthållandet av de för såväl allmänheten som den inre posttjänsten synnerligen viktiga postförfattningarna, på ifrågakarande sekreterares teoretiska och praktiska kunskaper samt omdömesförmåga mycket berodde postförfattningarnas reella innehåll och formella avfattning. På innehavaren av denna tjänst måste ställas fordran å sådan erfarenhet och omdömesförmåga beträffande den praktiska posttjänsten, som vunnes genom lång tjänstgöring inom olika grader vid lokalförvaltningen. Vidkommande slutligen den intendent, som förestår postverkets blankett- och persedelförråd, tryckeri och verkstad, hade på grund av den starka specialiseringen av arbetet vid verkstaden det blivit nödvändigt att under intendenten anställa en ingenjör såsom teknisk ledare för verkstaden. Ett förslag att överflytta det närmaste chefskapet över verkstaden och ansvaret för dess ekonomiska skötsel direkt under byråchefen på samme ingenjör hade på grund av särskilda förhållanden icke kunnat genomföras. Men oavsett chefskapet över verkstaden vore nämnda intendents arbetsuppgifter av så krävande och ansvarsfull art, att de väl motiverade hans uppflyttning i högre lönegrad. Han hade nämligen att närmast under byråchefen företräda postverkets förråd och produktiva företag samt handlägga och ansvara för det synnerligen omfattande och viktiga arbetet med anskaffning och upphandling av för postverkets drift erforderliga inventarier, materialier och förbrukningsartiklar. Med förrådsintendenten jämställda eller närstående befattningar vid de övriga kommunikationsverken vore placerade i 17:e eller 18:e lönegraden.

Generalpoststyrelsen hemställer, att samtliga sekreterare utom den, som förestår undervisningsanstalten, ävensom den intendent, som förestår postverkets förråd, tryckeri och verkstad, måtte uppflyttas om möjligt i 17:e men eljest 16:e lönegraden samt att den förste aktuarie, som förestår statistiska kontoret, måtte placeras i 16:e lönegraden.

I skrivelse den 2 december 1924 har innehavaren av sistnämnda tjänst på anförda skäl hemställt om dess uppflyttning i 16:e lönegraden.

Av de inom telegrafstyrelsen befintliga åtta tjänsterna i 15:e lönegraden, nämligen sju sekreterare och en förrådskamrer, föreslår lönenämnden uppflyttning i 16:e lönegraden av sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån.

Telegrafstyrelsen.

En reservant har ansett, att till uppflyttning i nämnda lönegrad bort föreslås jämväl de båda sekreterarna å kamerallbyrån och sekreteraren å linjebyrån, och en annan reservant har instämt med förstnämnda reser-

vant beträffande den å kameralbyrån såsom statistiker tjänstgörande sekreteraren.

Telegrafstyrelsen anser till 16:e lönegraden böra uppflyttas sekreterarna å kameralbyrån, sekreteraren å linjebyrån samt sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån. Styrelsen anför, att sekreterarna å kameralbyråns kansli och å linjebyrån enligt kompetensfordringarna skulle hava avlagt examen, medförande behörighet till domarbefattning. Med hänsyn härtill och till dem åliggande arbetsuppgifter syntes berörda befattningar böra värdesättas högre än sekreterare i 15:e lönegraden. Härtill komme, att ifrågavarande sekreterare, som vore placerade å byråer, vilkas chefer icke vore juridiskt utbildade, måst i stor utsträckning tilldelas uppgifter och ansvar, som ginge utöver vad som borde erfordras av sekreterare i 15:e lönegraden. Den sekreterare å kameralbyrån, vilken tjänstgjorde såsom statistiker, skulle enligt instruktionen hava avlagt examen vid filosofisk fakultet eller vid högskola. Då han förutom den rent statistiska bearbetningen av primäruppgifter hade att själv planlägga och utföra synnerligen viktiga utredningar, finge hans befattning anses mera kvalificerad än den i 16:e lönegraden placerade tjänsten såsom chef för järnvägsstyrelsens statistiska kontor, men då hans befälsställning vore mindre krävande än dennes, syntes han böra hänföras till berörda lönegrad med benämningen »chef för statistiska avdelningen». Beträffande sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån erinrar styrelsen, att kommunikationsverkens lönekommitté i sitt betänkande och styrelsen i sitt utlåtande däröver föreslogo befattningens uppförande i 17:e lönegraden men att detta förslag ej vann statsmakternas bifall.

I skrivelse den 12 november 1924 har O. Guståv m. fl. befattningshavare hos telegrafstyrelsen med högre juridisk utbildning på anförda skäl gjort framställning om uppflyttning i högre lönegrad av, bland andra, befattningarna såsom sekreterare å linjebyrån, å administrativa byråns avdelning för pensions- och sjukvårdsärenden samt å kameralbyråns kansli.

Järnvägsstyrelsen. Inom järnvägsstyrelsen finnas för närvarande sjutton befattningar inom 15:e lönegraden, nämligen åtta sekreterare, en förrådskontrollör, en förste aktuarie, tre förste kontrollörer, en förste revisor, en intendent, en kamrer och en milkontrollör.

Lönenämnden föreslår, att sekreteraren för handläggning av godsärenden å inrikes taxebyrån uppflyttas i 16:e lönegraden, varjämte lönenämnden med tillämpning av allmänna civilförvaltningens lönenämnds principer anser till uppflyttning i sagda lönegrad böra ifrågakomma jämväl kamreraren, förste revisorn och intendenten.

Med hänsyn till angelägenheten av att undvika en partiell rubbning av förhållandet mellan befattningarna inom verket och därmed följande lönerörelser anser sig *järnvägsstyrelsen* icke böra föreslå uppflyttning av andra befattningshavare än sekreteraren för handläggning av godsärenden å inrikes taxebyrån. Då denne tjänsteman är byråchefens närmaste man och hans arbetsuppgifter icke på något sätt äro mindre än förste sekreterares å byråer, där dylik befattning redan finnes, vidhåller styrelsen det yrkande, styrelsen redan i utlåtande över kommunikationsverkens lönekommittés förslag år 1919 framställt därom, att bemälda tjänsteman måtte uppflyttas i 17:e lönegraden.

Emellertid anser styrelsen jämväl några andra av nu avsedda befattningar inom styrelsen ogynnsamt placerade å löneskalan, nämligen kamreraren, som motsvarade kameralintendenten i telegrafstyrelsen och kamreraren i domänstyrelsen, bägge nu placerade i 16:e lönegraden, och förste revisorn, vilken enligt styrelsens mening hade en mera självständig och ansvarsfull ställning än de förste revisorer i riksräkenskapsverket, vilka av allmänna civilförvaltningens lönenämnd föreslagits till uppflyttning i 16:e lönegraden. Ehuru någon full motsvarighet icke finnes inom andra verk, anser styrelsen förste aktuarien på administrativa byråns avdelning för ekonomiska utredningar och intendenten, vilken förestår styrelsens biljett- och blankettkontor, fullt jämbördiga med åtskilliga, av nyss omförmälda lönenämnd till uppflyttning föreslagna befattningar.

I skrivelse den 25 oktober 1924 har sekreteraren på styrelsens militärbyrå på anförda skäl hemställt, att berörda tjänst måtte uppflyttas till lägst 16:e lönegraden.

Av de hos vattenfallsstyrelsen befintliga befattningarna i 15:e lönegraden, nämligen två sekreterare och en kamrerare, har lönenämnden icke ansett sig böra föreslå uppflyttning av någon befattning i högre lönegrad.

Vattenfallsstyrelsen.

Vattenfallsstyrelsen anser, att kamrerarbefattningen och sekreterartjänsten å administrativa byrån böra placeras i högre lönegrad. Styrelsen framhåller beträffande den förra befattningen, att densamma med hänsyn till göromålens art kunde anses utgöra en kombination av förste revisors- och kamrerarbefattningarna hos järnvägsstyrelsen. Vattenfallsstyrelsens kamrerare vore nämligen föreståndare ej blott för styrelsens kassa- och bokföringskontor, å vilket sistnämnda arbetet vore synnerligen vidlyftigt och även i kvalitativt hänseende krävande, utan jämväl för revisionskontoret. Men därjämte hade han arbetsuppgifter, som saknades bland tjänsteåliggandena för förste revisorn och kamreraren hos järnvägsstyrelsen. Sålunda ålåge det honom att till föredragning bereda ärenden angående framställda revisionsanmärkningar, och under de senaste åren hade han även fått självständigt föredraga sådana ärenden. Vidare intoge kamreraren ställningen såsom byråchefens å kameralbyrån närmaste man och ställföreträdare. Så många arbetsuppgifter av samma art som denna tjänstemans finnes på liknande sätt kombinerade endast hos ytterligare en befattning vid kommunikationsverken, nämligen byrådirektörsbefattningen hos generalpoststyrelsen, vilken befattning tillhörde 18:e lönegraden.

Vidkommande sekreterarbefattningen å administrativa byrån anför vattenfallsstyrelsen till bemötande av lönenämndens invändning, att mellan denna tjänst och byråchefsbefattningen finnes en förste sekreterartjänst, vars innehavare vore byråchefens närmaste man och ställföreträdare, att förste sekreteraren och sekreteraren hade skilda arbetsområden, vadan den sistnämnde hade att självständigt direkt under byråchefen handlägga de på honom ankommande ärendena. Då dessa ärenden företrädesvis vore av juridisk natur samt ofta av stor omfattning, måste ifrågavarande sekreterare vara en synnerligen väl utbildad jurist med lång domstolspraktik.

Vid övervägande av frågan, vilka av förut omförmälda tjänster vid de olika verksstyrelserna som böra placeras i 16:e lönegraden, har jag icke funnit mig kunna tillstyrka, att till nämnda lönegrad uppflyttas flera be-

Departementschefen.

fattningar än dem, lönenämnden ansett böra därtill ifrågakomma enligt de riktlinjer, som tillämpats vid behandling av motsvarande ärende inom allmänna civilförvaltningen. Av de utav vederbörande ämbetsverk därutöver föreslagna befattningarna synes särskilt befattningen såsom intendent för postverkets förråd, tryckeri och verkstad i viss mån intaga en sådan ställning, att en uppflyttning i lönehänseende skulle kunna ifrågasättas. Såsom lönenämnden framhållit, är emellertid denne befattningshavares framtida ställning beroende av huru organisationen av postverkets verkstad kan komma att definitivt ordnas. Med hänsyn härtill har jag icke ansett skäl föreligga att beträffande denna befattning frångå lönenämndens förslag.

I enlighet med vad jag sålunda funnit mig böra förorda skulle till 16:e lönegraden uppflyttas följande befattningar, nämligen inom *generalpoststyrelsen* de båda sekreterarna för personalärenden och för trafikärenden å första byrån, sekreteraren för internationella ärenden å tredje byrån och sekreteraren å fjärde byrån, inom *telegrafstyrelsen* sekreteraren för trafikärenden å trafikbyrån samt inom *järnvägsstyrelsen* sekreteraren för godsärenden å inrikes taxebyrån, kamreraren, förste revisorn och intendenten, medan övriga ifrågavarande befattningar skulle bibehållas vid nu innehavande lönegrad.

Vid bifall till förslaget erfordras vissa ändringar i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning.

Över-
gångs-
ordnin-
gar.

Lönenämnden har framhållit, att nämndens förslag till uppflyttning av vissa tjänster i 16:e lönegraden icke innebure sådan ändring beträffande de åsyftade befattningshavarnas ställning, att dessa tjänster borde ledigförklaras och tillsättas efter ansökning. I stället syntes övergångsvis böra föreskrivas, att konstitutorial, som utfärdats å här avsedd tjänst inom 15:e lönegraden, skulle gälla å motsvarande befattning inom 16:e lönegraden samt att, vid bestämmande av den löneklass, vederbörande skulle från och med dagen för ikraftträdandet i den högre lönegraden tillhöra, det finge så anses, som om befattningen redan vid tjänstemannens tillträde till densamma tillhört nämnda högre lönegrad. Mot lönenämndens förslag härutinnan synes mig intet vara att erinra.

I detta sammanhang må slutligen erinras, att i den nya löneplan, som vid bifall till förslaget om ordnande av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden skulle införas i avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken, nuvarande 15:e och 16:e lönegraderna motsvaras av respektive 24:e och 26:e lönegraderna.

Förändring av befattningen såsom telefondirektör i Stockholm.

Enligt gällande avlöningsreglemente tillhör telefondirektör de ordinarie befattningar, som tillsättas genom konstitutorial, och är tjänsten i avdelning A av den för sådana befattningar bestämda löneplanen upptagen i 20:e lönegraden.

I skrivelse den 24 september 1924 har telegrafstyrelsen framlagt förslag till sådan förändring av den telefondirektörsbefattning, vars innehavare är placerad i Stockholm, att befattningen skulle tillsättas genom förordnande på viss tid. Till stöd härför yttrar styrelsen följande:

»Den omorganisation och lönerreglering för, bland andra, telegrafverket, som trädde i tillämpning den 1 juli 1920, grundar sig på utredning, som under hösten år 1918 verkställdes av kommunikationsverkens lönekommitté, vilken, vad organisationsfrågorna beträffar, utgick från ett av telegrafstyrelsen omedelbart förut utarbetat förslag. Härvid togs ingen som helst hänsyn till den omständigheten, att det stora enskilda telefonnätet i Stockholm med omnejd enligt i juni 1918 av riksdagen fattat beslut övertagits av telegrafverket från och med den 1 juli 1918. Man kunde givetvis icke på förhand tänka igenom, huru organisationen av telefonväsendet i Stockholm skulle lämpligast böra gestalta sig, sedan den sammanslagning av de två, vart för sig stora näten inom huvudstaden genomförts, vilken var en konsekvens av statsförvärvet utav det enskilda nätet. Härav kom det sig, att telefondirektörstjänsten i Stockholm helt jämställdes med telefondirektörstjänsten i Göteborg, vilken anordning syntes kunna godtagas, ehuru redan då den förra tjänsten var betydligt mera ansvarsfull och krävande än den senare och oaktat att telefondirektören i Stockholm genom omorganisationen pålades att vid sidan av sin egentliga befattning vara trafikdirektör för telegrafverkets fjärde distrikt. En medverkande omständighet till godtagande från telegrafstyrelsens sida av denna anordning var ock att, vilken avlöning som än bestämdes för telefondirektörstjänsten i Stockholm, den dåvarande innehavaren av tjänsten skulle sasom vederlag för mistad uppberdsprovision bliva tillerkänd personligt lönetillägg av den storlek, att hans totala avlöningsförmåner komme att stiga till ett mycket högt belopp, närmare angivet utgörande 17,317 kronor 8 öre, dyrtidstillägg oberäknat. Vid löneregleringsarbetet åren 1918—1919 utgick man från att det privata telefonnätet skulle tills vidare förvaltas genom samma, av telegrafverket övertagna personal, som handhaft dess förvaltning under det nätet var i enskild ägo. Ingen annan förändring inträdde nämligen därutinnan än att det privata företagens verkställande direktör och styrelse utbyttes mot telegrafstyrelsen; all övrig personal övergick i telegrafverkets tjänst med oförändrade löner.

Någon mera betydande förändring i detta förhållande inträdde icke, förrän den från det privata företaget övertagne chefen för dess stationer i Stockholm den 30 september 1921 avgick efter uppnådd pensionsålder. Någon ersättare för honom, vilken uppburit en avlöning av 20,400 kronor, anställdes icke, utan dennes chefsaligganden överflyttades till telefondirektörsbefattningen i Stockholm. Ytterligare avgick den 30 juni 1922 förestånderskan för abonnentkassan vid det övertagna nätet efter uppnådd pensionsålder utan att ersättas av annan, och den henne bland annat åliggande dagliga övervakningen av abonnentkassan överflyttades på telefondirektörstjänstens innehavare. Sedan vidare kontorschefen vid det övertagna nätet jämväl lämnat denna sin befattning, övertogs den ekonomiska redovisningen för detta näts stationer av telefondirektören. Sistnämnda två avgångna befattningshavare åtnjöto avlöning med respektive 6,660 och 7,647 kronor, alla här ovan nämnda löner angivna utan dyrtidstillägg.

Sedan tre år tillbaka utövar således telefondirektören i Stockholm det fulla chefskapet över hela Stockholms med omnejd telefonnät i administrativt, ekonomiskt och trafikhänseende — utom vad angår nyanläggning och

underhåll — samt fullgör därjämte trafikdirektörs åligganden med avseende å fjärde distriktet. Vilken betydande arbetsuppgift nu är förenad med telefondirektörstjänsten, torde framgå av följande tablå, avseende förhållandena år 1923:

	Stockholm	Hela landet	Stockholm i procent av hela landet
Inkomster av telefonrörelsen, kronor	22,120,075	72,893,369	30.6
Telefonapparater, antal vid 1923 års slut	121,650	390,989	31.1
Biträdande personal, medeltal för år 1923	2,260	7,175	31.5

Rent siffermässigt kunna Stockholms telefonstationer i förvaltningshänseende — med hänsyn till inkomster, utgifter, personalantal, antal telefonapparater och antal understationer — jämnställas med de sju därnäst största stationerna i riket tillhopa, såsom av nedanstående sammanställning framgår:

	Inkomster under år 1923 Kronor	Utgifter under år 1923 Kronor	Medeltal personal under år 1923	Antal telefonapparater vid 1923 års slut	Antal underlydande stationer vid 1923 års slut
Stockholms telefonstationer	22,120,075	8,269,545	2,260	121,650	179
Stockholms telegrafstation, Göteborgs telefon- och telegrafstationer, Malmö, Hälsingborgs, Gävle och Norrköpings stationer, tillhopa	21,343,803	8,886,408	2,061	—	208
D:o (utom Stockholms och Göteborgs telegrafstationer)	—	—	—	68,880	—

Denna sammanställning utvisar, att inkomsterna vid Stockholms telefonstationer under år 1923 överstego sammanlagda inkomsten vid de sju närmast därefter största stationerna i riket, att utgifterna vid Stockholmsstationerna voro något mindre men personalantalet något större, att antalet telefonapparater var nära nog dubbelt så stort vid Stockholmsstationer, men att antalet understationer var mindre inom Stockholms redovisningsområde än inom de övriga nyss nämnda sju stationernas redovisningsområden tillhopa. Det bör emellertid tillfogas, att såväl förvaltningsarbetet som ock särskilt trafikskötseln erbjuda så betydande svårigheter vid ett teleffonnät av Stockholms omfattning, att en statistisk jämförelse med ett mindre teleffonnät blir missvisande till det förras nackdel.

Ett relativt begrepp om Stockholm såsom telefonstad får man genom en upplysning, att Stockholm intager fjärde rummet bland Europas städer: endast London, Berlin och Paris kunna uppvisa större apparatantal.

Av det anförda torde tillfyllest framgå, att telefondirektörstjänsten i Stockholm numera är av den art, att det icke kan vara lämpligt att fortfarande inränga tjänsten bland verkets övriga konstituerade tjänstemän. Vikten av att på denna post hava att tillgå en person, som i alla hänseenden fyller de betydande krav, som numera måste uppställas på befattningens innehavare, visar hän på att befattningen icke vidare bör tilläts genom konstitutorial, utan liksom andra befattningar med chefskap

över ett stort affärskomplex tillsätts medelst förordnande på viss tid. Då nära en tredjedel av hela telegrafverkets inkomster utav telefonrörelsen härfluta från det telefondirektören i Stockholm underlydande telefonnätet samt mera än en sjundedel av hela verkets driftkostnader belöpa på dessa nät, är det tydligt att personvalet på denna post måste vara av så utomordentligt stor vikt, att den mindre fasta anställningsformen medelst förordnande på visst antal år bör träda i tillämpning. I och med det att av nu angivna skäl så sker, måste också avlöningen för befattningen bli en helt annan och betydligt högre än enligt nuvarande avlöningsreglemente. I detta avseende vill telegrafstyrelsen föreslå, att telefondirektören i Stockholm likställas med distriktschef vid statens järnvägar, vars arvode utgör 16,000 kronor för år.

Den nuvarande ordinarie innehavaren av telefondirektörstjänsten i Stockholm A. Hultman har genom Kungl. Maj:ts brev till telegrafstyrelsen den 1 november 1918 i enlighet med styrelsens hemställda förordnats att tills vidare vara överingenjör och chef för Stockholms telefonanläggningar mot åtnjutande av visst arvode, men med avstående av samtliga honom såsom telefondirektör tillkommande avlöningsförmåner. Det är den tekniska sammanslagningen av de båda telefonnäten i Stockholm med allt vad därtill hörer i fråga om nya telefonsystem, ny- och ombyggnader av hus etc., som ålegat denne. Telefondirektörstjänsten i Stockholm har allt sedan den 1 januari 1919 på förordnande uppehållits av trafikdirektören A. Lignell. Då Hultman med utgången av maj månad 1925 avgår vid uppnådd pensionsålder, varvid hans å extra stat upptagna befattning såsom överingenjör samtidigt indrages, kan således den här ovan föreslagna överläggningen av telefondirektörstjänsten i Stockholm genomföras från och med den 1 juni 1925.»

På grund härav hemställer telegrafstyrelsen, att förslag måtte framläggas till 1925 års riksdag om av styrelsens förevarande förslag föranledda ändringar i avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken samt i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken.

I utlåtande den 15 oktober 1924 har kommunikationsverkens lönenämnd anfört:

»Det har inom lönenämnden ifrågasatts, huruvida den tjänsteställning och de arbetsuppgifter, som tillkomme innehavare av telefondirektörstjänsten i Stockholm, i och för sig kunde anses utgöra tillräcklig anledning till vidtagandet av den utav telegrafstyrelsen föreslagna förändringen, enligt vilken befattningen i fråga för framtiden icke skulle tillsättas genom konstitutorial utan i stället genom förordnande på viss tid. Oavsett vilken avlöning, som kunde befinnas skälig för innehavaren av berörda telefondirektörstjänst, hava nämligen vissa betänkligheter ansetts kunna framställas mot åtgärden att ur en tjänstegrupp, tillhörande de i 3 kap. uti avlöningsreglementet den 19 juni 1919 avsedda befattningarna, utbryta en enstaka tjänst och i fråga om dennas tillsättande samt löneförmånerna för densamma tillämpa de i 2 kap. av reglementet för däri omförmälda befattningar givna bestämmelserna. En dylik förändring av en särskild befattning inom en viss tjänstegrupp skulle, enligt vad det framhållits, lätteligen kunna framkalla krav på liknande förändringar beträffande andra tjänster, synnerligast sådana, som i lönehänseende m. m. tidigare

Kommunikationsverkens lönenämnd.

varit likställda med den förstnämnda. Härjämte har erinrats, att en av huvudsynpunkterna vid inrättandet av arvodesbefattningar med den friare anställningsformen medelst förordnande på viss tid varit att möjliggöra eller underlätta förvärvandet för en del viktigare poster av särskilt kvalificerade och för ledaruppgifter lämpliga personer från utom verket befintliga områden. Såsom av telegrafstyrelsens skrivelse framgår, föreligger icke — i varje fall icke för närvarande — något dylikt önskemål beträffande den tjänst, varom här är fråga, utan skulle å denna befattning komma att förordnas den av verkets egna tjänstemän, som för närvarande, ehuru i annan ställning, utövar de med tjänsten förenade arbetsuppgifterna.

Lönenämnden kan väl icke fränkänna dessa erinringar mot den föreslagna anordningen ett visst berättigande. Emellertid intager obestriddligen nu omfördä bnfattningshavare en ställning, som i fråga om möjligheten att öva inflytande på det ekonomiska resultatet av verkets drift och även i en del andra hänseenden synes motsvara förutsättningarna för den anställningsform, som av telegrafstyrelsen ifrågasatts. Med hänsyn härtill och då styrelsens representant inom nämnden ytterligare framhållit, hurusom styrelsen lade synnerlig vikt vid en anordning, varigenom möjlighet bereddes att för ifrågavarande post alltid kunna påräkna den lämpligaste kraft, som stode till buds, har lönenämnden icke velat motsätta sig, att telefondirektörsbefattningen i Stockholm förändras till en tjänst, vilken tillsättes genom förordnande på viss tid och för vilken utgår arvode enligt 5 § i avlösningsreglementet med för år angivet belopp.

Beträffande storleken av sagda arvode synes det lönenämnden, som om det av telegrafstyrelsen föreslagna beloppet, 16,000 kronor, vore allt för högt i förhållande till den ställning och de uppgifter, som regelbundet och under normala förhållanden komma att vara förenade med befattningen. Enligt lönenämndens mening kan det knappast anses befogat att, på sätt telegrafstyrelsen ifrågasatt, jämställa denna tjänst med distriktscheferna vid statens järnvägar, vilka med hänsyn till föreståndarskap och befälsutövning inom ett större område, arbetsuppgifternas mångsidighet m. m. intaga en annan ställning än nu omhandlade telefondirektör i Stockholm.

Lönenämnden anser för sin del skäligt, att arvodet för ifrågavarande befattning bestämmes till 14,000 kronor för år räknat.»

Två ledamöter inom lönenämnden hava på anförda skäl ansett, att nämnden bort avstyrka bifall till telegrafstyrelsens ifrågavarande förslag. En ledamot har yrkat, att berörda förslag borde av nämnden tillstyrkas jämväl i fråga om arvodets storlek.

Departements-
chefen.

Av den utredning, telegrafstyrelsen förebragt rörande telefondirektörs-tjänsten i Stockholm, torde framgå, att med nämnda befattning numera äro förenade betydande och ansvarsfulla arbetsuppgifter, vilka ställa stora krav på befattningens innehavare. Framhållas må särskilt den inverkan på det ekonomiska resultatet av telegrafverkets rörelse, som nämnde befattningshavare på grund av den honom underställda avsevärda telefonrörelsen kan utöva. Det måste därför anses vara av vikt, att såsom innehavare av befattningen alltid kan påräknas fullt lämplig person. Skäl synas mig sålunda föreligga att giva befattningen en anställningsform och en avlöning, som

mera svarar mot dess vikt än för närvarande är fallet. Jag anser mig därför böra förorda, att befattningen upptages bland sådana, som jämlikt 5 § i avlöningsreglementet tillsätts genom förordnande på viss tid och för vilka arvode utgår med visst belopp för år räknat. Vad angår storleken av detta arvode, finner jag mig på de av lönenämnden anförda skäl icke kunna tillstyrka, att detsamma sättes till högre belopp än 14,000 kronor för år räknat.

Vid bifall till vad jag sålunda föreslagit erfordras ändringar i 1 § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 14 § 2 mom. i avlöningsreglementet. Tillika bör viss ändring vidtagas i lagen den 4 juni 1920 angående rätt till tjänstepension för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken, i vilket hänseende förslag torde böra i annat sammanhang underställas riksdagen.

Inrättande av nya ordinarie befattningar för kontorspersonal vid telegrafverket.

I skrivelse den 31 augusti 1920 framlade telegrafstyrelsen förslag till omorganisation av telegrafverkets verkstad samt hemställde i sådant avseende om uppförande på ordinarie stat av, bland andra, befattningarna förste bokhållare, bokhållare och kontorsskrivare.

*Tidigare
framställ-
ningar av
telegrafstyrel-
sen i ämnet.*

I utlåtande den 14 oktober 1920 tillstyrkte lönenämnden i huvudsak telegrafstyrelsens framställning, varefter styrelsen den 18 november 1920 avgav förnyat yttrande i ämnet och därvid ifrågasatte vissa ändringar i sin ursprungliga framställning.

Styrelsens förslag föranledde emellertid icke någon framställning till 1921 års riksdag.

I skrivelse den 31 augusti 1921 gjorde telegrafstyrelsen förnyad framställning i ämnet.

Vid anmälan härav i proposition nr 195 till 1922 års riksdag fann departementschefen med hänsyn till de på grund av nedgången i telefon- och telegraftrafiken minskade arbetsmöjligheterna vid verkstaden och de osäkra förhållandena härutinnan under den närmaste framtiden försiktigheten bjuda att icke genom tillskapande av nya ordinarie befattningsgrupper fastläsa verkstadens organisation, utan syntes mera normala tider böra avvaktas, innan åtgärder i av styrelsen avsedd riktning vidtoges. I enlighet härmed framlades ej förslag i ämnet för 1922 års riksdag.

I sin skrivelse den 24 september 1924 har nu telegrafstyrelsen åter upptagit denna fråga. Styrelsen anför i ämnet följande:

*Telegrafstyrelsen den
24/9 1924.*

»Anledningen till att styrelsens i ovanberörda skrivelse den 31 augusti 1921 gjorda förslag ej förelades 1922 års riksdag synes hava varit, att berörda förslag då upptog även inrättandet av ordinarie befattningar för viss driftspersonal vid telegrafverkets verkstad, en åtgärd, varmed under rådande ekonomisk depression syntes departementschefen böra anstå.

Då telegrafstyrelsens nu förevarande framställning endast avser inrät-

tandet av ordinarie *kontors*befattningar, till vilka för övrigt motsvarighet finnes såväl å verkets icke-ordinarie stat som å andra kommunikationsverks ordinarie stater, torde nyss anförda omständighet icke böra vidare stå hindrande i vägen. Å skilda tjänsteställen inom telegrafverket, förmåligast å verkstadens kontor, finnas anställda extra ordinarie tjänstemän, vilka sedan lång tid tillbaka tillhöra verket och befunnits lämpliga för sina befattningar. Då ur telegrafverkets synpunkt någon olägenhet icke är att befara genom att bereda dem ordinarie anställning, synes det icke innebära rättvisa att allt framgent hålla dem å extra stat och därigenom beröva dem förmånen av rätt till tjänste- och familjepension samt de större förmåner i avseende å rätt till semester och sjukavlönning, som tillkomma ordinarie tjänstemän. Till följd av att bland de å telegrafverkets ordinarie stat upptagna befattningarna icke nu förekomma sådana för manlig kontorspersonal, hava ifrågavarande befattningshavare måst förbli i extra ordinarie anställning. Det är för att råda bot härför, som telegrafstyrelsen funnit sig ånyo böra göra framställning om inrättande av dylika befattningar vid telegrafverket, att inplaceras i samma lönegrader, till vilka motsvarande tjänster vid andra kommunikationsverk höra, eller således: kontorsbiträde i 4:e, förste kontorsbiträde i 5:e, kontorskrivare i 8:e, bokhållare i 10:e och förste bokhållare i 11:e lönegraden. Rörande det erforderliga antalet tjänster inom envar av dessa kategorier torde styrelsen framdeles få till Kungl. Maj:t inkomma med särskild framställning, men vill styrelsen redan nu nämna, att det för närvarande rör sig endast om inalles tjugu å tjugufem tjänster, som nu sedan längre tid uppehållas av extra ordinarie befattningshavare. I övrigt tillåter sig styrelsen hänvisa till innehållet av sina här ovan åberopade tidigare framställningar i ämnet.»

Styrelsen hemställer, att i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen, avdelningen A, måtte under telegrafverket i vederbörande lönegrader införas befattningarna kontorsbiträde, förste kontorsbiträde, kontorskrivare, bokhållare och förste bokhållare.

Kommunikationsverkens lönenämnd.

Lönenämnden har i sitt utlåtande den 15 oktober 1924 tillstyrkt telegrafstyrelsens förslag i denna del utom beträffande befattningen förste kontorsbiträde. Enligt lönenämndens mening föreläge ej tillräcklig anledning till inrättande vid telegrafverket av ordinarie förste kontorsbiträdestjänster. Denna befattning, som för närvarande endast förekomme vid statens järnvägar, vore därstädes i regel avsedd för andra uppgifter än det egentliga kontorsarbetet. Den kontorspersonal vid telegrafverket, för vilken befattningen enligt styrelsens förslag skulle inrättas, syntes vid överförandet till ordinarie anställning kunna tilldelas en mot arbetsuppgifterna svarande placering genom att hänföras till kontorsbiträdesgraden.

Departementschefen.

Att ett stadigvarande behov av kontorspersonal förefinnes vid telegrafverket synes mig uppenbart. Även om telegrafverkets verkstad, å vars kontor största delen av verkets nuvarande icke-ordinarie manliga kontorspersonal är anställd, skulle bliva föremål för organisatoriska förändringar, torde emellertid berörda personal ej komma att i någon större grad beröras därav. Med hänsyn härtill och då det synes billigt att bereda åtminstone de

i avseende å antalet tjänstar äldre av ifrågavarande befattningshavare den säkrare ställning och de övriga förmåner, som ordinarie tjänst medför, anser jag mig nu böra förorda införandet av ordinarie befattningar för telegrafverkets kontorspersonal. Beträffande spörsmålet, vilka befattningsgrupper som i sådant hänseende skola ifrågakomma, finner jag mig på de av lönenämnden anförda skäl icke kunna tillstyrka, att andra än följande befattningar med kontorsarbete inrättas på ordinarie stat, nämligen kontorsbiträde i 4:e, kontorsskrivare i 8:e, bokhållare i 10:e och förste bokhållare i 11:e lönegraden, därvid de två sistnämnda befattningarna, i enlighet med vad jag tidigare denna dag föreslagit i fråga om motsvarande befattningar vid statens järnvägar och statens vattenfallsverk, torde böra erhålla benämningarna respektive byråassistent och förste byråassistent.

Därest det nu framlagda förslaget vinner bifall, böra nu avsedda befattningar införas i tjänsteförteckningen för telegrafverket, varjämte befattningen kontorsskrivare vid telegrafverket torde böra upptagas bland de i 12 § 3 mom. avlöningsreglementet omnämnda befattningar. Vidkommande antalet av de nu föreslagna befattningarna torde det sedermera tillkomma Kungl. Maj:t att fatta beslut, sedan utredning och förslag härutinnan framlagts av telegrafstyrelsen.

I detta sammanhang må slutligen erinras, att i den nya löneplan, som jag i samband med behandlingen av förslaget till ordnande av de kvinnliga befattningshavarnas löneförhållanden förordat till införande i avlöningsreglementet för ordinarie tjänstemän vid kommunikationsverken, de nuvarande 4:e, 8:e, 10:e och 11:e lönegraderna motsvaras av respektive 8:e, 15:e, 17:e och 18:e lönegraderna.

Ifrågasatt förbättrad löneställning för lokomotiveldare.

I särskilda till Kungl. Maj:t ingivna skrivelser har Sveriges lokomotivmannaförbund hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen avlåta proposition antingen om lokomotiveldarnas uppflyttning i löneskalan från 3:e till 4:e lönegraden eller ock, därest detta förslag icke bifölles, om rätt för lokomotiveldare att under de i avlöningsreglementet stadgade villkor uppflyttas i 8:e löneklassen, därest han under tre år uppburit lön i 7:e löneklassen, vilken utgör högsta löneklass i 3:e lönegraden.

Förbundet åberopar till stöd för sin ifrågavarande framställning i huvudsak följande:

Enligt nu gällande avlöningsreglemente vore lokomotiveldarna i lönehänseende ställda lägre än sådana tjänstemän som exempelvis konduktörer och stationsförmän, vilka hänförts till 4:e lönegraden. Denna värdesättning av ifrågavarande tjänsters betydelse i förhållande till varandra genomfördes först från och med år 1908 med ikraftträdandet av 1907 års lönereglemente vid statens järnvägar; förut voro däremot lokomotiveldarna jämställda med eller något högre placerade å löneskalan än nämnda övriga tjänstemän. Den

*Sveriges
lokomotiv-
mannaför-
bund.*

nedsättning i lönehänseende, som lokomotiveldarna vid 1907 års löneroglering fingo undergå, motiverades därmed, att möjligheten för lokomotiveldare att vinna befordran till lokomotivförare var så gynnsam, ett eldarbefattningen, i motsats till vad som tidigare varit fallet i fråga om denna grupp och vad som allt fortfarande gällde för övriga befattningsgrupper i samma lönegrad, måste betraktas mera som en gradpasseringsbefattning. Vid den år 1919 verkställda, ännu gällande löneroglering hade visserligen något uttalande i denna riktning icke gjorts, men då befodringsförhållandena vid tiden för den utredning, som föregick sistnämnda löneroglering, voro i stort sett desamma som vid 1907 års löneroglering, torde det kunna göras gällande, att lokomotiveldarnas inplacering i nu gällande löneskala skett under samma förutsättning av goda befodringsmöjligheter som år 1907. Numera, med den stagnation som för närvarande rådde i fråga om befodringsar, hade emellertid denna förutsättning bortfallit, och det syntes då rättvist, att åtminstone den kompensation, som skulle ligga i möjligheten av uppflyttning i en löneklass över den nuvarande slutlönen, medgäves ifrågavarande personalgrupp.

Järnvägsstyrelsen och lönenämnden.

Järnvägsstyrelsen och lönenämnden förklara sig i infordrade utlåtanden icke kunna tillstyrka bifall till framställningen. I huvudsak anföres i dessa utlåtanden, *att* den stagnation i befodringsmöjligheterna, som åberopats såsom det huvudsakliga stödet för förbundets framställning, ännu icke kunde sägas hava haft så lång varaktighet, att olägenheterna därav för närvarande kunde anses motivera vidtagandet av exceptionella åtgärder till förbättrande av löneställningen för de äldre bland denna grupp av tjänstemän, *samt att* bifall till framställningen kunde medföra liknande anspråk från andra befattningshavare och skulle innefatta ett avsteg från principerna för det nuvarande avlöningsreglementet.

Reservationer mot dessa utlåtanden hava anförts inom järnvägsstyrelsen av överdirektören Virgin och byråchefen Svensson samt inom lönenämnden av ledamoten Eriksson, vilka hemställt om tillstyrkande av framställningen, i vad den avser rätt till uppflyttning i 8:e löneklassen under förut angivna förutsättningar.

Departementschefen.

Olägenheterna av den stagnation i befodringsar, som blivit en följd av ett flertal kända faktorer, hava givetvis gjort sig i större eller mindre utsträckning kännbara över så gott som hela statsförvaltningen. Trafiktjänstemännens riksförbund har beträffande vissa tjänstemän i 8:e lönegraden hemställt om motsvarande åtgärder som de, vilka nu ifrågasättas för tjänstemän i 3:e lönegraden, men har denna framställning icke föranlett någon åtgärd från Kungl. Maj:ts sida. Överhuvudtaget torde det vara vanskligt att genom rubbning på enstaka punkter i lönesystemet söka lösning av en fråga sådan som den föreliggande, vilken, om ändringar finnas påkallade, lämpligen synes mig böra lösas i ett större sammanhang. Jag har därför icke ansett mig för närvarande kunna tillstyrka åtgärd i någon av de riktningar, som med förevarande framställning avses.

Under återopande av vad jag nu i olika hänseenden anført får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1:o godkänna vid statsrådsprotokollet fogat förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk (Bilaga 1);

2:o bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning härav kunna befinnas erforderliga;

3:o besluta, att innehavaren av postmästarbefattning av klass 4, Hedda Helena Rosengren, skall uppföras å övergångsstat med åtnjutande av de nu å ordinarie stat för henne bestämda löneförmåner;

4:o besluta, att antalet av följande befattningar vid postverket, telegrafverket och statens järnvägar skall från och med den 1 juli 1925 utgöra:

a) Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

vid telegrafverket:

telefondirektör i Stockholm 1;

b) Befattningar, hänförliga till 21—30 lönegraderna av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

vid postverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 3

» » 26:e » 4

vid telegrafverket:

sekreterare i 24:e lönegraden 6

» » 26:e » 1

telefondirektör 1

vid statens järnvägar:

sekreterare i 24:e lönegraden 7

» » 26:e » ..... 1.

Vad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets övriga ledamöter instämma, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Nils Ädelgren.

Bilaga 1.

Förslag

till

kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 19 juni 1919 (nr 343) för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk.

Härigenom förordnas,

dels att avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

1. Befattning såsom generaldirektör, överdirektör, överingenjör, distriktschef, verkstadsdirektör, telefondirektör i Stockholm eller kraftverksdirektör tillsättes genom förordnande på viss tid.

2. Övriga ordinarie — — — i tjänsten.

3. Antalet ordinarie befattningar vid vart och ett av ifrågakvarande verk fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, såvitt angår de i 1 mom. här ovan nämnda befattningar samt de uti den vid detta reglemente fogade tjänsteförteckning uppförda befattningar, som hänförts till 21—30 lönegraderna, dock med det i 14 § 2 mom., andra stycket, angivna undantag. Antalet övriga ordinarie befattningar bestämmas av Kungl. Maj:t.

3 §.

1. Med ordinarie befattning må icke förenas annan tjänst å rikets, riksdagens eller kommuns stat.

2. Med ordinarie befattning må ej heller förenas vare sig uppdrag såsom ordförande eller ledamot i styrelse för verk eller bolag, som är försett med Kungl. Maj:ts oktroy eller blivit registrerat såsom aktiebolag, eller befattning såsom tjänsteman i sådant verk eller bolag eller annan tjänstebefattning av vad slag det vara må, så framt ej Kungl. Maj:t eller, vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—29 lönegraderna, styrelsen för det statens verk,

han tillhör, efter prövning att ifrågavarande uppdrag eller tjänstbefattning ej må anses inverka hinderligt för utövande av statstjänsten, finner uppdraget eller befattningen kunna få mottagas och tills vidare bibehållas.

4 §.

Kvinnlig innehavare av ordinarie befattning vare, därest hon har vårdnad om barn under 15 år, skyldig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter i fråga om fullständig eller partiell tjänstledighet, som vederbörande verksstyrelse eller, där denna saknar behörighet att meddela tjänstledigheten, Kungl. Maj:t med hänsyn till befattningens behöriga upprätthållande finner nödigt meddela.

5 §.

1. För befattning, som enligt vad i 1 § 1 mom. sägs tillsättes genom förordnande, utgår *arvode* med följande belopp för år räknat:

generaldirektör och chef för statens järnvägar	kronor	35,000
generaldirektör och chef för statens vattenfallsverk	»	30,000
generaldirektör och chef för telegrafverket	»	25,000
generaldirektör och chef för postverket	»	20,000
överdirektör och souschef vid statens järnvägar	»	18,000
överdirektör vid statens järnvägar samt överingenjör vid statens järnvägar	»	17,000
distriktschef vid statens järnvägar	»	16,000
verkstadsdirektör vid telegrafverket	»	15,000
telefondirektör i Stockholm	»	14,000
överdirektör vid statens vattenfallsverk, förutom tantiem enligt stadgandet i 2 mom.	»	10,500
kraftverksdirektör vid statens vattenfallsverk, förutom tantiem enligt stadgandet i 2 mom.	»	10,000
2. Överdirektör vid — — — av året.		

9 §.

Löneplan.

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
1:a lönegraden	1	1,500	1,566	1,632	1,698	1,764	1,830	1,896
	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
K r o n o r								
2:e lönegraden.....	2	1,620	1,692	1,764	1,836	1,908	1,980	2,052
	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
3:e lönegraden.....	3	1,740	1,818	1,896	1,974	2,052	2,130	2,208
	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
4:e lönegraden.....	4	1,860	1,944	2,028	2,112	2,196	2,280	2,364
	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
5:e lönegraden.....	5	1,980	2,070	2,160	2,250	2,340	2,430	2,520
	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
6:e lönegraden.....	6	2,100	2,196	2,292	2,388	2,484	2,580	2,676
	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
7:e lönegraden.....	7	2,220	2,322	2,424	2,526	2,628	2,730	2,832
	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
8:e lönegraden.....	8	2,340	2,448	2,556	2,664	2,772	2,880	2,988
	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
9:e lönegraden ...	9	2,460	2,574	2,688	2,802	2,916	3,030	3,144
	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
10:e lönegraden ...	10	2,580	2,700	2,820	2,940	3,060	3,180	3,300
	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
11:e lönegraden ...	11	2,730	2,856	2,982	3,108	3,234	3,360	3,486
	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
12:e lönegraden ...	12	2,880	3,012	3,144	3,276	3,408	3,540	3,672
	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
13:e lönegraden ...	13	3,060	3,198	3,336	3,474	3,612	3,750	3,888
	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
14:e lönegraden ...	14	3,240	3,384	3,528	3,672	3,816	3,960	4,104
	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
15:e lönegraden ...	15	3,450	3,600	3,750	3,900	4,050	4,200	4,350
	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
		K r o n o r						
16:e lönegraden.....	16	3,660	3,816	3,972	4,128	4,284	4,440	4,596
	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
17:e lönegraden.....	17	3,960	4,122	4,284	4,446	4,608	4,770	4,932
	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
18:e lönegraden.....	18	4,260	4,434	4,608	4,782	4,956	5,130	5,304
	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
19:e lönegraden.....	19	4,560	4,746	4,932	5,118	5,304	5,490	5,676
	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
20:e lönegraden.....	20	4,860	5,058	5,256	5,454	5,652	5,850	6,048
	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
21:a lönegraden.....	21	5,160	5,370	5,580	5,790	6,000	6,210	6,420
	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
22:a lönegraden.....	22	5,520	5,736	5,952	6,168	6,384	6,600	6,816
	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
23:e lönegraden.....	23	5,880	6,102	6,324	6,546	6,768	6,990	7,212
	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580

Lönegrad	Löne- klass	O r t s g r u p p						
		A	B	C	D	E	F	G
K r o n o r								
24:e lönegraden ...	24	6,300	6,528	6,756	6,984	7,212	7,440	7,668
	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
25:e lönegraden ...	25	6,720	6,954	7,188	7,422	7,656	7,890	8,124
	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
26:e lönegraden ...	26	7,140	7,380	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580
	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
27:e lönegraden ...	27	7,620	7,860	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060
	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
28:e lönegraden ...	28	8,100	8,340	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540
	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
29:e lönegraden ...	29	8,580	8,820	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020
	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
30:e lönegraden ...	30	9,060	9,300	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500
	31	9,540	9,780	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980
	32	10,020	10,260	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460
	33	10,500	10,740	10,980	11,220	11,460	11,700	11,940

12 §.

1. Därest ordinarie — — — tjänsten utföra.
2. Såsom undantag — — — medgivna förmån.
3. Befordras ordinarie tjänsteman från tjänst inom lägre lönegrad till någon av nedan angivna tjänster inom högre lönegrad vid samma verk, nämligen:
  - vid postverket: till postassistent,
  - » telegrafverket: till kontorsskrivare eller telegrafassistent,

vid statens järnvägar: till kontors- eller stationsskrivare,

» statens vattenfallsverk: till kontorsskrivare,

må, i den mån så provas skäligt, för bestämmandet av hans begynnelselön i den nya tjänsten och sedermera för hans uppflyttning till högre löneklass kunna honom tillgodoföras intill hälften av den tjänstetid, han innehaft ordinarie anställning vid verket; dock må härvid icke samtidigt tillämpas 1 mom. av förevarande paragraf samt ej heller i något fall tillgodoräknas honom mera än sex år.

Uppstår vid sådant tillgodoräknande del av kalenderkvartal, tages icke hänsyn därtill.

4. Tjänsteman, som — — — tjänsten gällande.

14 §.

1. Tjänsteman skall — — — i fråga.

2. Tjänsteman, som förordnats såsom distriktschef vid statens järnvägar eller såsom telefondirektör i Stockholm men vilkens förordnande upphör, återgår till ordinarie befattning vid vederbörande verk i den tjänstegrad, han tillhörde vid tillträdet av förordnandet; och äger han för uppflyttning till högre löneklass tillgodoräkna sig jämväl den tid, han innehaft förordnandet.

Där så erfordras för beredande i nu avsett fall av ordinarie tjänst åt dylik befattningshavare, äger Kungl. Maj:t besluta därav betingad tillfällig ökning av antalet ordinarie befattningar.

17 §.

1. Därest tjänsteman — — — nedanstående tabell:

Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag		Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag		Löneklass enligt 9 §	Tjänstledighets- avdrag	
	kronor	öre		kronor	öre		kronor	öre
1	—	60	12	1	80	23	4	50
2	—	70	13	1	95	24	5	—
3	—	80	14	2	10	25	5	50
4	—	90	15	2	30	26	6	—
5	1	—	16	2	50	27	6	50
6	1	10	17	2	75	28	7	—
7	1	20	18	3	—	29	7	50
8	1	30	19	3	25	30	8	—
9	1	40	20	3	50	31	8	50
10	1	50	21	3	75	32	9	—
11	1	65	22	4	—	33	9	50

Vad sålunda stadgats äger icke tillämpning å sjukdom, som står i samband med havandeskap eller barnsbörd.

2. Har tjänsteman — — — skall han:

a) om olycksfallet — — — varar, samt

b) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, medförd under längre eller kortare tid bestående förlust av arbetsförmågan, under tiden likaledes åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst intill dess sex månader förflutit från dagen för olycksfallet, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t eller, vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, vederbörande verks styrelse finner skäl medgiva, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

3. Har tjänsteman förbjudits att tjänstgöra till förekommande av smittofara, må han under tiden åtnjuta oavkortad lön jämte, i förekommande fall, kallortstillägg, dock högst under sex månader, men skall tjänstemannen för tid därutöver av sin lön avstå ett belopp, motsvarande det i 1 mom. angivna tjänstledighetsavdrag, så framt ej Kungl. Maj:t, eller vad angår tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, vederbörande verks styrelse finner skäl medgiva, att sådant avdrag icke skall äga rum eller skall ske med lägre belopp än nyss sagts.

4. Föreskrifterna i — — — tjänsten inträder.

22 §.

1. Tjänsteman äger årligen, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta *semester* under nedan angivna antal dagar:

	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år
Tjänstemän, tillhörande 1—11 lönegraderna	20 dagar	30 dagar
Tjänstemän, tillhörande 12—23 lönegraderna	25 »	35 »
Tjänstemän, tillhörande 24—28 lönegraderna	35 »	45 »
Tjänstemän, tillhörande 29—30 lönegraderna	45 »	45 »

Tjänsteman, som — — — överordnad myndighet.

2. Där driftens — — — sådan dag.

32 §.

Premier kunna enligt av Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser tilldelas sådan tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna, som finnes hava i tjänsten iakttagit ekonomiskt gynnsam hushållning med materialier eller förbrukningsartiklar.

33 §.

För tjänstgöring utöver fastställd arbetstid må till tjänsteman tillhörande någon av 1—20 lönegraderna *ersättning för overtidsarbete*, där sådant arbete undantagsvis måste äga rum, kunna utbetalas enligt grunder, som bestämmas av Kungl. Maj:t.

34 §.

Tjänsteman tillhörande någon av 1—14 lönegraderna må för utförande av visst arbete kunna i stället för avlöning undfå *ersättning efter ackord eller beting*, där styrelsen för vederbörande verk anser sådant lämpligt för tillgodoseende av verkets intressen.

36 §.

Tjänsteman tillhörande någon av 1—11 lönegraderna må för bestridande av göromål såsom *stenograf* kunna tillerkännas särskilt *arvode* med högst 180 kronor för år räknat.

dels ock att den till nämnda avlöningsreglemente hörande tjänsteförteckning skall erhålla den ändrade lydelse, härvid såsom bilaga fogade tjänsteförteckning utvisar.

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1925.

Bilaga.

Tjänsteförteckning

angivande de skilda lönegrader inom den under 9 § i reglementet införda löneplan, till vilka befattningarna vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk äro att hänföra.

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfallsverk
1:a lönegraden	—	—	—	—
2:a lönegraden	Skrivbiträde	Skrivbiträde	Skrivbiträde	Skrivbiträde
3:e lönegraden	—	—	—	—
4:e lönegraden	Kanslibiträde Stationsmästare av klass 3	Kanslibiträde	Kanslibiträde	Kanslibiträde
5:e lönegraden	Brevbärare Expeditionsvakt	Expeditionsvakt Stationsbiträde	Banvakt Eldare å ångfärja Expeditionsvakt Förrådsvakt Ledningsvakt Matros Stationskarl Vagn- och stallkarl	Expeditionsvakt Vakt
6:e lönegraden	Postiljon	Förste stationsbiträde Rikstelefonist	Mäskin- och pannskötare Maskinvakt å ångfärja Portvakt Rorgångare Timmerman å ångfärja Trafikbiträde Vagnskötare	—

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
7:e löne- graden	Brevbärförman Förste expeditions- vakt Förste kansli- biträde Reparatör Stationsmästare av klass 2 Värdebrevbärare	Förste expeditions- vakt Förste kansli- biträde Kassör Reparatör	Banförman Förrådsförman Förste expeditions- vakt Förste kansli- biträde Förste portvakt Lokomotiveldare Reparatör Trädgårdsförman	Förrådsförman Förste expeditions- vakt Förste kanslibi- tråde Kanalförman Skogvaktare
8:e löne- graden	Förste postiljon	Kontorsbiträde Stationsförman	Konduktör Kontorsbiträde Maskinskötare å ångfärja Stallförman Stationsförman Stationsmästare av klass 7 Vagnförman	Kontorsbiträde Maskinist Montör
9:e löne- graden	—	—	—	—
10:e löne- graden	Bokbinderiförman Tryckeriförman Överpostiljon	Förste reparatör	Bangårdsmästare Banmästare Förste kontors- biträde Förste reparatör Ledningsförman Tågmästare Verkstadsförman	Fyrmästare Muddermästare Slussmästare
11:e löne- graden	Postexpeditör	Kansliskrivare Kopist Telegrafexpeditör Vaktföreståndare	Kansliskrivare Kopist	Kansliskrivare Kopist

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfallsverk
12:e lönegraden	Förste postexpeditör Stationsmästare av klass 1 Transportmästare	Förrådsmästare Förste kassör Förste telegrafexpeditör Förste vaktförståndare Linjeförman Radiotelegrafist	Förrådsmästare Förste bannmästare Förste kansli-skrivare Lokomotivförare Maskinist Stationsmästare av klass 6 Tredje maskinist å ångfärja Tredje styrman Trädgårdsmästare Vagngårdsmästare	Befälhavare å bogserbåt Förrådsmästare Förste kansli-skrivare Förste montör Kassör Schaktmästare Trädgårdsmästare
13:e lönegraden	—	—	—	—
14:e lönegraden	Faktor	—	—	Byggmästare Förste maskinist Reparationsmästare Verkstadsmästare
15:e lönegraden	Postassistent	Förrådsbokhållare Kontorsskrivare Materialförvaltare Ritare Telegrafassistent Telegrafkommissarie av klass 6	Kontorsskrivare Ledningsmästare Ritare Stations-skrivare Vagnmästare Verkstadsmästare	Kontorsskrivare Maskinmästare Ritare Stationsmästare Övermontör
16:e lönegraden	—	Linjemästare Verkmästare	Andre maskinist å ångfärja Andre styrman Lokomotivmästare Stationsinspektör av klass 4 B Stationsmästare av klass 5 Överbanmästare	Instrumentmakare Mätaretekniker
17:e lönegraden	Förste postassistent	Byråassistent Förste telegrafassistent Katalogredaktör Telegrafkommissarie av klass 5	Byråassistent Förste stations-skrivare	Byråassistent Driftverkmästare

Lönegrad enligt 9 §	Befattningar vid			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfallsverk
18:e lönegraden	Postmästare av klass 4	Förste byråassistent Telegrafkommissarie av klass 4	Förste byråassistent Stationsinspektör av klass 4 A Telegrafinspektör Övermaskinist av klass 2	Kanalinspektör av klass 2
19:e lönegraden	—	—	—	—
20:e lönegraden	Kontrollör Postmästare av klass 3	Ingenjörssassistent Kontrollör Telegrafkommissarie av klass 3	Förste styrman av klass 2 Stationsinspektör av klass 3 Underingenjör Underinspektör Övermaskinist av klass 1	—
21:a lönegraden	Aktuarie Förrådsförvaltare Notarie Registrator Revisor Revisor och bokhållare	Aktuarie Förrådsförvaltare Huvudkassör Notarie Revisor	Aktuarie Distriktskassör Expeditionsföreståndare Förste styrman av klass 1 Huvudkassör Kontrollör Notarie Registrator Revisor Underinspektör	Förste kassör Kanalinspektör av klass 1 Kontrollör Notarie Registrator Revisor
22:a lönegraden	Förste kontrollör Postmästare av klass 2	Avdelningsingenjör Förste kontrollör Inköpschef Konstruktör Kontorschef Radiokommissarie Telegrafkommissarie av klass 2	Baninspektör Distriktskamrer Elektroingenjör Förrådsförvaltare Konstruktör Maskininspektör Stationsinspektör av klass 2 Verkstadskamrer	Kontorschef

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfallsverk
23:e lönegraden	—	—	—	—
24:e lönegraden	Förste aktuarie Intendent Kamrer Postmästare av klass 1 Sekreterare Överkontrollör	Förrådskamrer Sekreterare Telegrafkommissarie av klass 1 B Överkontrollör	Befälhavare av klass 2 å ångfärja Förrådskontrollör Förste aktuarie Förste kontrollör Milkontrollör Sekreterare Stationsinspektör av klass 1	Kamrer Sekreterare
25:e lönegraden	—	—	—	—
26:e lönegraden	Sekreterare Överpostmästare	Byråingenjör Kameralintendent Linjeingenjör Sekreterare Telegrafkommissarie av klass 1 A	Baningenjör Befälhavare av klass 1 å ångfärja Byråingenjör Chef för statistiska kontoret Förste revisör Intendent Kamrer Maskiningenjör Sekreterare Signalingenjör Telegrafingenjör Trafikinspektör Överinspektör	Byråingenjör Direktörsassistent vid kanalverk
27:e lönegraden	Förste intendent	Förste byråingenjör Förste linjeingenjör Förste sekreterare Verkstadsingenjör	Distriktssekreterare Förrådsintendent Förste baningenjör Förste byråingenjör Förste maskiningenjör Förste sekreterare Förste trafikinspektör Lantmätare Överinspektör	Direktörsassistent vid kraftverk Distriktsingenjör Förste byråingenjör Förste sekreterare

Lönegrad enligt 9 §	B e f a t t n i n g a r v i d			
	Postverket	Telegrafverket	Statens järnvägar	Statens vattenfalls- verk
28:e löne- graden	Byrådirektör Ombudsman	Byrådirektör	Arkitekt Byrådirektör Ombudsman Överkontrollör	Byrådirektör Dritlchef
29:e löne- graden	Postdirektör	Trafikdirektör	—	Kanaldirektör
30:e löne- graden	Byråchef	Byråchef Linjedirektör Telefondirektör Telegrafdirektör	Bandirektör Byråchef Förste byrådirek- tör Maskindirektör Trafikdirektör	Byråchef Förste byrådirektör

Bilaga 2.**Till Konungen.**

Jämlikt kommunikationsdepartementets ämbetsskrivelse den 18 juli 1924 har Kungl. Maj:t anbefallt kommunikationsverkens lönenämnd att i enlighet med vissa av lönenämnden i utlåtande den 24 maj 1924 angivna riktlinjer verkställa utredning angående uppflyttning i lönegrad av sådana befattningar inom poststyrelsen, telegrafstyrelsen, järnvägsstyrelsen och vattenfallsstyrelsen, vilka enligt den vid avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket m. fl. verk fogade tjänsteförteckningen hänförts till 15:e lönegraden, samt att med berörda utredning och det förslag, vartill densamma kunde föranleda, till Kungl. Maj:t inkomma.

Med anledning härav får lönenämnden till en början bringa i erinran, hurusom uppkomsten av ifrågavarande spörsmål sammanhänger med ett av allmänna civilförvaltningens lönenämnd i enlighet med erhållet uppdrag den 9 november 1923 avgivet förslag till uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster inom den allmänna civilförvaltningen, vilka före det nya lönesystemets införande tillhört den s. k. andra normalgraden.

Beträffande de principer, som ligga till grund för berörda förslag, har allmänna civilförvaltningens lönenämnd bland annat erinrat därom, att kommunikationsverkens lönekommitté i sitt den 20 februari 1919 framlagda betänkande angående gemensamt lönesystem samt löneroglering för postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk såsom sin mening uttalade, att den högre sekreterargraden såsom regel borde förbehållas befattningar, för vilka krävdes högre examen på det juridisk-administrativa området eller därmed jämförlig kompetens och vilkas innehavare tillika inom verkens styrelser intoge ställning såsom byråchefs närmaste man och ställföreträdare. Med utgångspunkt härifrån hade kommittén föreslagit inrättande av förste sekreterartjänster inom 17:e lönegraden vid kommunikationsverken.

Allmänna civilförvaltningens lönenämnd har emellertid, på av densamma anförda skäl, icke ansett sig böra utan vidare utgå därifrån, att varje befattning, som uppfyllde de utav kommunikationsverkens lönekommitté uppställda fordringarna i fråga om innehavarens teoretiska utbildning och ställning såsom byråchefs närmaste man, borde uppflyttas till högre lönegrad. För att en dylik åtgärd skulle äga rum borde utöver nämnda kvalifikationer i avseende å tjänstens innehavare fordras, att de uppgifter, vilka vore förenade med befattningen, i viss mån närmade sig dem, som eljest tillkomme en byrådirektör. Härvid syntes särskilt avseende böra fästas vid det förhållandet, huruvida med en befattning vore förenad föredragningskyldighet med ledamots ansvar i vederbörande verks styrelse. Förekomme en dylik skyldighet i större omfattning och beträffande ärenden av mera krävande art, kunde i allmänhet tjänsten an-

tagas vara av beskaffenhet att böra hänföras till den högre lönegraden. Enahanda syntes ock vara förhållandet i fråga om tjänst, med vilken vore förenad föreståndarskap direkt under verkschefen för en mera betydande avdelning av verket, dock under förutsättning tillika, att för tjänstens behöriga skötande måste fordras högre teoretisk utbildning, i allmänhet grundad på specialstudier. En dylik högre tjänsteställning ansåge allmänna civilförvaltningens lönenämnd även undantagsvis befogad för vissa tjänster, vilka visserligen icke kunde hänföras till någon av nyss antydda kategorier, men dock med hänsyn till särskilda kvalifikationer och krävande arbetsuppgifter vore att anse såsom fullt jämförliga med sådana tjänster, som ovan nämnts. Vidare har allmänna civilförvaltningens lönenämnd framhållit, att det vid uppskattningen av vederbörande tjänster varit nödvändigt att helt frånse sådana rent personliga förhållanden beträffande en tjänsts innehavare, som kunde föranleda, att åt denne anförtröddes uppgifter, vilka i regeln tillhörde en högre befattning inom vederbörande verk.

Med tillämpning av dessa principer har allmänna civilförvaltningens lönenämnd funnit sig böra föreslå, att ett avsevärt antal av de i 15:e lönegraden placerade befattningarna inom den allmänna civilförvaltningen måtte uppflyttas till 16:e lönegraden, varjämte, på grund av särskilda skäl och under vissa förutsättningar, tvenne dylika befattningar av lönenämnden föreslagits till uppflyttning i 17:e lönegraden.

Under återopande av vad allmänna civilförvaltningens lönenämnd sålunda hemställt anhöllo åtskilliga befattningshavare vid statens järnvägar i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 februari 1924, att utredning måtte verkställas angående placering i högre lönegrad av vissa i 15:e lönegraden enligt avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket m. fl. verk placerade befattningar vid statens järnvägar.

I häröver avgivet infordrat utlåtande den 24 maj 1924 anförde kommunikationsverkens lönenämnd bland annat, att lönenämnden vid prövning av ifrågavarande framställning kommit till den uppfattningen, att det icke kunde anses uteslutet, att vid en tillämpning av de principer, som angivits av allmänna civilförvaltningens lönenämnd i dess förberörda utlåtande den 9 november 1923, en eller annan av de nu i 15:e lönegraden placerade befattningarna inom kommunikationsverkens styrelser skulle kunna ifrågakomma till uppflyttning i 16:e lönegraden. Lönenämnden hade fördensskull icke funnit anledning att motsätta sig en närmare utredning rörande det av sökandena berörda spörsmålet. Denna utredning borde emellertid enligt lönenämndens mening icke inskränka sig till de i sökandenas framställning avsedda befattningarna vid statens järnvägar, utan borde undersökningen sträcka sig till samtliga de befattningar hos de olika kommunikationsverkens styrelser, vilka enligt den vid avlöningsreglementet den 19 juni 1919 fogade tjänsteförteckningen hänförts till 15:e lönegraden. Vidare borde vid en ingående och allsidig utredning av denna fråga icke blott tagas hänsyn till den tjänsteställning och de arbetsuppgifter, som vore förenade med varje särskild befattning, rörande vilken undersökning komme att verkställas, utan syntes det även vara av vikt att klargöra, huruvida det kunde anses sakligt befogat samt ur organisatorisk synpunkt lämpligt och genomförbart att genom en dylik uppflyttning utav vissa befattningar inom de olika verksstyrelserna rubba det vid den senaste löneregleringen fastställda förhållandet mellan, å ena sidan, befattningar inom vederbörande verksstyrelser, och, å andra sidan, jämställda eller när-

stående befattningar vid de olika lokalförvaltningarna. Denna synpunkt vore av betydelse vid kommunikationsverken, varest, i olikhet med vad fallet i allmänhet vore inom civilförvaltningen, särskilda lokalförvaltningar förekomme i stor omfattning.

Till fullgörande av det uppdrag, som meddelats lönenämnden enligt Kungl. Maj:ts ovan omförmälda beslut den 18 juli 1924, har lönenämnden i särskilda skrivelser till järnvägs-, post-, telegraf- och vattenfallsstyrelserna anhållit om uppgift rörande *dels* de kompetensfordringar, som vore stadgade eller eljest plägade tillämpas beträffande envar av de tjänster inom vederbörande verksstyrelse, vilka vore hänfödda till 15:e lönegraden, *och dels* de tjänsteäligganden, som enligt givna föreskrifter eller eljest tillämpad praxis tillhörde innehavarna av de särskilda tjänsterna.

Med anledning härav har lönenämnden från kommunikationsverkens styrelser fått emottaga följande skrivelser och handlingar, nämligen:

från *poststyrelsen*: skrivelser den 14 augusti 1924, med åtföljande utredning, och den 6 september 1924, med överlämnande av en framställning i ärendet från förste aktuarien hos styrelsen Y. Nylander;

från *telegrafstyrelsen*: skrivelser den 19 augusti 1924, med bifogad utredning, och den 3 september 1924;

från *järnvägsstyrelsen*: skrivelse den 17 september 1924, med därvid fogad utredning; samt

från *vattenfallsstyrelsen*: skrivelse den 13 september 1924, innefattande utredning och yttrande i ärendet.

De sålunda emottagna skrivelserna och utredningarna överlämnas härmed.

För egen del får lönenämnden i ärendet anföra följande.

Inom kommunikationsverkens styrelser förefinnas för närvarande följande ordinarie befattningshavare tillhörande 15:e lönegraden:

inom *poststyrelsen*: 7 sekreterare, 1 kamrer, 2 intendenten och 3 förste aktuarier, tillhoppa 13 befattningshavare;

inom *telegrafstyrelsen*: 7 sekreterare (varav 1 innehar tjänst såsom telegrafverkets statistiker) och 1 förrådskamrer, tillhoppa 8 befattningshavare;

inom *järnvägsstyrelsen*: 8 sekreterare, 1 förrådskontrollör, 1 förste aktuarie, 3 förste kontrollörer, 1 förste revisor, 1 intendent, 1 kamrer och 1 milkontrollör, tillhoppa 17 befattningshavare;

inom *vattenfallsstyrelsen*: 2 sekreterare och 1 kamrer, tillhoppa 3 befattningshavare.

Sammlagda antalet av de tjänster, ifrågavarande utredning omfattat, utgör sålunda 41.

Under det att telegrafstyrelsen och vattenfallsstyrelsen icke ifrågasatt uppflyttning för någon av förenämnda befattningshavare hos dessa styrelser till högre lönegrad än den 16:e, har poststyrelsen, under åberopande av vad styrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 22 oktober 1919 anfört, vidhållit sin däri gjorda framställning om förändring av fem sekreterarbefattningar till förste sekreterartjänster med placering i 17:e lönegraden, varjämte styrelsen nu föreslagit, att ytterligare en sekreterare ävensom kamrern och en av intendenterna måtte uppflyttas till nämnda lönegrad.

Likaledes har järnvägsstyrelsen vidhållit sitt i styrelsens utlåtande år 1919 över då föreliggande löneregleringsförslag framställda yrkande, att den å styrelsens inrikes taxebyrå placerade sekreteraren för handläggning av godsärenden måtte under benämningen förste sekreterare placeras i 17:e lönegraden.

Med anledning av dessa yrkanden tillåter sig lönenämnden till en början erinra, hurusom nämnden i yttrande den 27 november 1919 på utförligt angivna skäl hemställt, att poststyrelsens förslag om inrättandet från och med år 1921 av fem förste sekreterarbefattningar vid postverket icke måtte vinna bifall. Av härvid fogade utdrag¹ av lönenämndens berörda yttrande framgår, att såväl statsmakterna som lönenämnden ansett spörsmålet om inrättandet av förste sekreterartjänster hos poststyrelsen med dess övervägande administrativa karaktär böra anstå, intill dess frågan om behovet av befattningar av nu ifrågakvarande art hos andra jämförbara administrativa verk allsidigt utretts. Vid den nu anbefallda utredningen rörande uppflyttning i lönegrad av vissa befattningar inom 15:e lönegraden vid kommunikationsverken har nämnden icke ansett det påkallat att till behandling upptaga det principiella och i övervägande grad organisatoriska spörsmålet om förändring av vissa sekreterartjänster — vare sig vid postverket eller vid något av de övriga verken — till förste sekreterarbefattningar. Nämnden har i stället funnit det mest överensstämmande såväl med det erhållna uppdraget som med nödvändigheten att under nuvarande tidsläge iakttaga största försiktighet i fråga om höjning i lönegrad och tjänsteställning av befintliga befattningar, att allenast undersöka, huruvida anledning förefunnes, att, utan förändring av tjänsterna i organisatoriskt eller annat hänseende, uppflytta några av de nu i 15:e lönegraden vid kommunikationsverken förefintliga befattningarna till närmast högre eller 16:e lönegraden.

Vid ifrågakvarande undersökning har lönenämnden kommit till den uppfattningen, att, om man endast tager hänsyn till de rådande förhållandena vid kommunikationsverken, det icke kan anses lämpligt eller tillräckligt motiverat att i den omfattning, som tillämpningen av de i allmänna civilförvaltningens lönenämnds utlåtande den 9 november 1923 angivna riktlinjerna innebär, föreslå uppflyttning av sådana tjänster vid kommunikationsverken, om vilka här är fråga. Det föreligger nämligen icke, såvitt lönenämnden tror sig kunna bedöma, för närvarande ur dessa verks egen synpunkt något oavvisligt behov att på förevarande punkt — annat än undantagsvis — rubba det vid den senaste löne regleringen fastställda förhållandet i lönehänseende mellan de olika befattningarna. Såsom järnvägsstyrelsen i sitt till lönenämnden avgivna yttrande i ärendet framhållit, medför även en i och för sig relativt obetydlig omflyttning i tjänsteförteckningen lätt svårberäknliga konsekvenser i form av löneförbättringsanspråk från andra och större befattningsgrupper. Särskilt vid kommunikationsverken med deras stora antal tjänstekategorier ligger risken för framkallandet av nya och omfattande lönestrider nära till hands, därest inom en viss tjänstegrupp företagas partiella löneförhöjningar, vilka icke direkt äro föranledda av nödvändigheten att på en särskild punkt åstadkomma rättelse i ett rådande missförhållande. Synnerligast under nu rådande statekonomiska konjunkturen bör därför största försiktighet iakttagas i fråga om sådana löneuppflyttningskrav, som väl ur vissa teoretiska eller allmänna förvaltningssynpunkter kunde anses befogade eller åtminstone försvarliga, men som knappast kunna anses framprungna ur ett verkligt behov att inom det arbetsområde, varom i varje särskilt fall närmast är fråga, avhjälpa orättvisor eller undanskaffa hinder för arbetets behöriga bedrivande.

Med denna utgångspunkt har lönenämnden, såsom redan antytts, icke ansett sig böra grunda sitt förslag på en strävan att för kommunikations-

¹ Här ej intaget.

verkens del åstadkomma överensstämmelse med vad som av allmänna civilförvaltningens lönenämnd ifrågasatts beträffande de verk, med vilka sagda nämnd haft att taga befattning. Det har synts kommunikationsverkens lönenämnd viktigare och med tidslägets krav mera överensstämmande att i det förslag, lönenämnden nu har att avgiva, huvudsakligen taga hänsyn till förhållandena vid enbart kommunikationsverken och sålunda föreslå en uppflyttning av tjänster allenast i sådana fall, då särskilda tjänstgöringsförhållanden och det med vederbörande befattning förenade arbetet och ansvaret i och för sig till fullo kunna anses motivera en dylik åtgärd.

Lönenämnden har emellertid icke förbisett, att därest de riktlinjer, som angivits av allmänna civilförvaltningens lönenämnd, skulle följas även vad beträffar tjänster inom motsvarande lönegrad vid kommunikationsverken, detta skulle hava till följd en uppflyttning även av en del andra befattningar än dem, vilka kommunikationsverkens lönenämnd nu har för avsikt att föreslå till dylik uppflyttning. Då lönenämnden icke velat skilja sig från det erhållna uppdraget utan att jämväl beröra de tjänster, vilka, ehuru de icke medtagits i kommunikationsverkens lönenämnds eget förslag, synas nämnden uppfylla de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda fordringarna för tjänsternas hänförande till 16:e lönegraden, kommer nämnden att här nedan jämväl uttala sig angående de befattningar vid kommunikationsverken, som nämnden funnit vara av sist-angivna slag.

Till uppflyttning i 16:e lönegraden vill lönenämnden för sin del föreslå: inom *poststyrelsen*: sekreteraren å I byråns personalavdelning, den sekreterare å III byrån, som har att bereda internationella ärenden, samt sekreteraren å IV byrån;

inom *telegrafstyrelsen*: sekreteraren för trafikärenden m. m. å trafikbyrån;

inom *järnvägsstyrelsen*: sekreteraren för handläggning av godsärenden å inrikes taxeyrån.

Vad beträffar de angivna befattningarna inom poststyrelsen, hava väl några teoretiska kompetensfordringar icke blivit för dem fastställda. Dessamma gäller i fråga om övriga befattningar vid postverket, som beröras av förevarande utredning. De nuvarande innehavarna utav de tre befattningar vid utverket, som av lönenämnden föreslås till uppflyttning, hava emellertid samtliga avlagt akademiska lärdomsprov. Vad som i första hand synes lönenämnden böra vara avgörande i det hänseende, varom nu är fråga, är dock icke de förvärvade teoretiska kvalifikationerna, utan den ställning och de arbetsuppgifter, som tillkomma bemälda sekreterare. Såsom poststyrelsen framhållit, hava samtliga sekreterare därstädes — i motsats till vad fallet i allmänhet är vid de övriga kommunikationsverken — regelbunden och i arbetsordningen uttryckligt fastställd föredragnings-skyldighet med ansvar såsom ledamöter i styrelsen. Denna föredragnings-skyldighet synes vara av särskild vikt och omfattning för de tre befattningshavare, som enligt lönenämndens förslag skulle uppflyttas till 16:e lönegraden. Lönenämnden tillåter sig här bringa i erinran, hurusom 1923 års postkommitterade, i sitt den 31 maj 1923 avgivna utlåtande och förslag angående revision av vissa personalförhållanden vid postverket, föreslagit dessa tre tjänsters förändring till förste sekreterarbefattningar. Ur den av bemälda kommitterade härför anförda motiveringen må här återgivas följande.

Sekreterarna hade att vid sidan av allmänna kansligöromål i styrelsen föredraga vissa grupper av ärenden och ägde även befogenhet att själva avgöra andra grupper av ärenden, allt i enlighet med arbetsordningen eller särskilda föreskrifter. I dessa avseenden vore med några sekreterartjänster förenade uppgifter av större betydelse och förutsättande en högre utbildning än för andra. Sålunda hade sekreteraren å I byråns personalavdelning att föredraga flertalet av de ofta mycket invecklade ärenden, som stode i sammanhang med ordnandet av personalens avlönings- och pensionsförhållanden. Sekreteraren å IV byrån hade att dels utan föredragning meddela beslut i åtskilliga anmärkningsmål samt vissa ärenden angående ersättning för förkomna eller skadade försändelser, dels föredraga övriga anmärkningsmål. Att båda dessa befattningshavare måste, för att rätt kunna fullgöra sina uppgifter, vara i besittning av en ingående juridisk-administrativ utbildning, syntes vara påtagligt. Vad anginge den sekreterare å III byrån, som i huvudsak hade att bereda de å byrån i stor omfattning förekommande internationella ärendena, måste denne besitta omfattande språkkunskaper och noggrann kännedom om de mycket detaljerade internationella postavtalen.

Ifrågavarande befattningshavare intaga, sekreteraren å I byråns personalavdelning beträffande dithörande ärenden och de båda övriga inom vederbörande byrå, ställning såsom byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

Ehuru lönenämnden, såsom ovan framhållits, icke anser sig böra föreslå dessa tre befattningars förändring till förste sekreterartjänster, vill det dock synas nämnden, som om desamma på grund av nu angivna förhållanden framför övriga till 15:e lönegraden vid postverket hänförliga befattningar vore förtjänta att uppflyttas till 16:e lönegraden.

Vad härefter angår sekreterartjänsten för trafikärenden å telegrafstyrelsens trafikbyrå, har nämnda styrelse i sin skrivelse den 3 september 1924 erinrat, hurusom såväl kommunikationsverkens lönekommitté som ock telegrafstyrelsen tidigare föreslagit, att ifrågavarande befattning skulle hänföras till förste sekreterargraden. Detta förslag vann emellertid icke statsmakternas bifall. Ehuru utav befattningens innehavare, vilken är byråchefens närmaste man och ställföreträdare, icke kräves akademisk eller därmed jämförlig utbildning, vill det synas lönenämnden, som om mängden och den kvalificerade beskaffenheten av de arbetsuppgifter, som äro förenade med densamma, gjorde en uppflyttning av tjänsten till 16:e lönegraden befogad. Av de i 15:e lönegraden vid telegrafverket placerade befattningarna torde den nu omhandlade framför de övriga böra ifrågakomma till dylik uppflyttning. Lönenämnden har härvid särskilt tagit hänsyn till angelägenheten av att på ett fullt tillfredsställande sätt kunna rekrytera denna post, vars innehavare handlägger trafik- och personalärenden av ofta mycket invecklad och svårlöst natur och som därför måste besitta en ingående kännedom om telegrafverkets organisation och tjänstens alla olika grenar.

Den å järnvägsstyrelsens inrikes taxebyrå placerade sekreteraren för handläggning av godsärenden — vilken ensam bland nu ifrågavarande befattningshavare av järnvägsstyrelsen föreslagits till uppflyttning och av styrelsen ansetts böra såsom förste sekreterare placeras i 17:e lönegraden — torde, med hänsyn till vad järnvägsstyrelsen rörande befattningen anfört, skäligen böra hänföras till 16:e lönegraden.

Vad verksstyrelserna i övrigt yttrat och föreslagit synes lönenämnden

icke böra föranleda till ändring i nu gällande löneställning för de i ärendet omhandlade befattningshavarna.

Ett bifall till vad lönenämnden här ovan ifrågasatt synes icke kunna eller böra medföra några konsekvenser beträffande de hittills i samma eller närliggande lönegrad stående befattningarna vid de olika lokalförvaltningarna.

Lönenämnden får sålunda hemställa,

att i den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckningen måtte beträffande post- och telegrafverken samt statens järnvägar i 16:e lönegraden upptagas befattningen sekreterare, samt att antalet sekreterarbefattningar vid sagda verk måtte bestämmas på följande sätt, nämligen: vid postverket: 3 i 16:e och 4 i 15:e lönegraden; vid telegrafverket: 1 i 16:e och 6 i 15:e lönegraden; samt vid statens järnvägar: 1 i 16:e och 7 i 15:e lönegraden.

I fråga härefter om de övriga befattningar inom 15:e lönegraden vid kommunikationsverkens styrelser, som få anses uppfylla de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna villkoren för uppflyttning i lönegrad, ehuru kommunikationsverkens lönenämnd för sin del icke anser sig beträffande dessa böra föreslå dylik uppflyttning, torde, vad till en början beträffar postverket, allenast böra nämnas den å poststyrelsens första byrå placerade sekreteraren för trafikärenden. De ärenden, som tillhöra dennes föredragning och handläggning, torde nämligen i allmänhet vara av den kvalificerade och mångskiftande natur, att befattningen, churu densamma icke lär kunna jämföras med de av lönenämnden till uppflyttning föreslagna, får anses mera krävande än de av nämnden hittills icke berörda sekreterartjänsterna med placering å poststyrelsens första byrås undervisningsavdelning (av poststyrelsen icke föreslagen till uppflyttning), å andra byrån samt å tredje byrån för handläggning av reglementsärenden. De tre sistnämnda tjänsterna har lönenämnden icke ansett böra komma i betraktande vid en eventuell tillämpning av de för den allmänna civilförvaltningens del ifrågasatta uppflyttningsprinciperna.

Den å poststyrelsens andra byrå placerade intendent, som utövar föreståndarskap för postverkets blankett- och persedelförråd, tryckeri och verkstad, kunde måhända ifrågasättas till omnämmande i nu förevarande sammanhang med hänsyn särskilt till vikten av de under hans föreståndarskap ställda specialinstitutionerna och det stora antalet därstädes sysselsatt personal. Då det emellertid torde få anses ovisst, huru den definitiva organisationen av postverkets verkstad kommer att gestalta sig, i det att man torde böra räkna med möjligheten att densamma kommer att ordnas såsom ett mera självständigt företag under särskilt befäl, varigenom intendenten skulle befrias från föreståndarskapet för verkstaden, har lönenämnden, i betraktande av den förändring i intendentens ställning och arbetsuppgifter en dylik anordning skulle medföra, ansett riktigast att icke nu medtaga ifrågavarande befattning bland här avsedda tjänster.

Vad beträffar den å poststyrelsens femte byrå (postsparbanksbyrån) anställda kamrern, synes möjligen det beslutade införandet från och med år 1925 av postgironörelse vid postverket kunna medföra sådana förändringar bland annat i fråga om denna befattnings ställning och arbetsuppgifter, att lönenämnden icke anser det för närvarande kunna avgöras, huruvida densamma framdeles kommer att motsvara villkoren för ett upptagande bland de tjänster, om vilka här är fråga. Nämnden anser där-

för, att sagda befattning icke bör komma i betraktande i förevarande sammanhang.

Den förste aktuariefattning, med vilken är förenad föreståndarskapet för poststyrelsens statistiska kontor, torde få anses jämförlig med den sekreterartjänst å telegrafstyrelsens kameralbyrå, vars innehavare tjänstgör såsom statistiker hos sistnämnda styrelse. I fråga om dessa tjänsters riktiga placering i lönehänseende tillåter sig lönenämnden erinra, att chefen för järnvägsstyrelsens statistiska kontor placerats i 16:e lönegraden. Ingendera av de nu omhandlade statistikerna torde emellertid i avseende å arbetsuppgifternas omfattning samt självständig befälsutövning vara att likställa med nämnda tjänsteman inom järnvägsstyrelsen. Då de ej heller i övrigt torde helt uppfylla de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna fordringarna för uppflyttning till 16:e lönegraden, har lönenämnden icke ansett dem böra medtagas i förevarande uppräknig.

De övriga två av telegrafstyrelsen till uppflyttning föreslagna sekreterarbefattningarna hos styrelsen finner nämnden ej heller böra ifrågakomma, enär de, ehuru uppfyllande kravet på akademisk utbildning, dock synas hava relativt begränsade arbetsuppgifter.

Befattningarna kamrer och förste revisor vid statens järnvägar torde kunna anses fullt jämställda, den förre med kamrerbefattningarna inom statskontoret och den senare med förste revisorsbefattningarna vid riksräkenskapsverket, vilka tjänster av allmänna civilförvaltningens lönenämnd ansetts böra hänföras till 16:e lönegraden. Nämnda befattningar vid statens järnvägar skulle därför, vid tillämpning av de principer, sagda lönenämnd utvecklat, böra ifrågakomma till dylik uppflyttning.

Förste aktuarietjänsten å järnvägsstyrelsens administrativa byrå torde däremot icke böra komma i betraktande härvidlag. Denna befattnings innehavare är nämligen direkt underställd byrådirektören å styrelsens avdelning för ekonomiska utredningar, varför förste aktuariefattningen därstädes i fråga om tjänsteställning och arbetsuppgifter icke torde fylla villkoren för en eventuell uppflyttning till 16:e lönegraden.

Vad angår intendentstjänsten på järnvägsstyrelsens biljett- och blankettkontor, torde hänsyn böra tagas till den självständiga och ekonomiskt ansvarsfulla ställning, denne befattningshavare intager och den möjlighet han äger att taga initiativ till åstadkommande av stora besparingar för verket. På grund av dessa förhållanden anser lönenämnden det fullt befogat att upptaga sagda intendantsbefattning bland de tjänster, som enligt de för civilförvaltningen föreslagna principerna skulle ifrågakomma till placering i nyssnämnda 16:e lönegraden.

Av de inom vattenfallsstyrelsen förekommande befattningarna, tillhörande 15:e lönegraden, anser lönenämnden icke någon böra medtagas i denna uppräknig. Vad särskilt beträffar sekreterarbefattningen å styrelsens administrativa byrå, kan framhållas, att mellan denna tjänst och byråchefsbefattningen finnes en förste sekreterartjänst, vars innehavare är byråchefens närmaste man och ställföreträdare.

De arbetsuppgifter, som tillkomma kamrersbefattningen å vattenfallsstyrelsens kameralbyrå, synas icke vara av den art och omfattning, att de utgöra tillräckligt motiv för denna befattnings uppflyttning i lönegrad.

I enlighet med vad ovan anförts anser lönenämnden sålunda, att, därest de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd uppställda principerna komme att vinna tillämpning vid kommunikationsverken, skulle, utöver vad ovan hemställts, följande tjänster inom sagda verks styrelser ifråga-

komma till uppflyttning i 16:e lönegraden, nämligen: sekreterare för trafikärenden å poststyrelsens första byrå, kamrer vid statens järnvägar, förste revisor vid statens järnvägar samt intendent vid statens järnvägar.

Slutligen får lönenämnden framhålla, att nämndens förslag till uppflyttning av vissa tjänster i 16:e lönegraden icke innebär sådan ändring beträffande de åsyftade befattningshavarnas ställning, att dessa tjänster böra ledigförklaras och tillsättas efter ansökning. I stället synes övergångsvis böra föreskrivas, att konstitutorial, som utfärdats å här avsedd tjänst inom 15:e lönegraden, skall gälla å motsvarande befattning inom 16:e lönegraden, samt att, vid bestämmande av den löneklass, vederbörande skall från och med dagen för ikraftträdandet i den högre lönegraden tillhöra, det må så anses, som om befattningen redan vid tjänstemannens tillträde till densamma tillhört nämnda högre lönegrad.

I avgörandet av detta ärende hava deltagit undertecknad lönenämndens ordförande samt ledamöterna N. A. Nilsson, P. Nilsson, Hamilton, Schultz, Eriksson och Wallin. Ledamöterna Hamilton och Wallin hava i vissa delar anmält avvikande mening och var för sig avgivit särskilda yttranden, som här bifogas.

Underdånigst
CARL EKMAN.

Gudmund Silfverstolpe.

Stockholm den 2 oktober 1924.

Särskilt yttrande.

På de av telegrafstyrelsen anförda skäl har jag ansett, att lönenämnden bort föreslå att, därest de av allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlinjer komme att följas, jämväl de båda sekreterarna å telegrafstyrelsens kameralbyrå samt sekreteraren å styrelsens linjebyrå måtte uppflyttas i 16:e lönegraden. Likaledes har det synt mig att under enahanda förutsättning den förste aktuarie hos poststyrelsen, som tjänstgör såsom statistiker, bort, såsom i allt väsentligt jämställd med telegrafstyrelsens statistiker, föreslås till uppflyttning i nämnda lönegrad.

A. Hamilton.

Särskilt yttrande.

Bland de tjänster, som av lönenämnden föreslagits till uppflyttning i 16:e lönegraden, borde, enligt min uppfattning, ha medtagits sekreterartjänsten å poststyrelsens I byrå, trafikavdelningen. Denna tjänst torde ha den betydelse att den väl motiverar en dylik uppflyttning, detta så mycket mera då lönenämnden till sådan uppflyttning föreslagit motsvarande befattning inom telegrafstyrelsen.

Beträffande statistikerna hos post- och telegrafstyrelsen instämmer jag i den av ledamoten Hamilton framförda meningen.

J. A. Wallin.